

Република Србија
Републичка комисија за енергетске мреже

Број: 04-11/2026
Датум: 13.03.2026. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 07.04.2026

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	02-1463/26		

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Поштовани,

У складу са чл. 64и. став 2. Закона о енергетици Републике Србије (Сл. гласник РС', бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023, 94/2024 и 109/2025 - др. закони), у прилогу дописа, доставља се Извештај о раду за 2024. годину Републичке комисије за енергетске мреже на сагласност.

Наведеном одредбом члана 64и став 2. Закона о енергетици одређено је да Републичка комисија за енергетске мреже израђује годишњи Извештај о раду, на који сагласност даје Народна скупштина Републике Србије.

Молимо да у складу са горе наведеним чланом Закона о енергетици, Народна Скупштина Републике Србије, у поступку утврђеном Законом о Народној Скупштини, донесе одлуку о давању сагласности на Извештај о раду за 2024. годину Републичке комисије за енергетске мреже.

С поштовањем.

Прилог: Извештај о раду Републичке комисије за енергетске мреже за 2024. годину.

Републичка комисија за енергетске мреже

Председник

Проф. др Борис Думнић

Доставити:

- Народној скупштини Републике Србије
- Архиви

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
РЕПУБЛИЧКЕ КОМИСИЈЕ
ЗА ЕНЕРГЕТСКЕ МРЕЖЕ
ЗА 2024. ГОДИНУ

Београд, фебруар 2026.

1. Садржај:

2.	Увод	3
3.	Организација	4
4.	Финансирање	4
5.	Анализа фактора који утичу на одлуке Комисије	5
5.1.	Законски и регулаторни оквир	5
5.2.	Електрична енергија	6
5.2.1.	Раздвајање оператора	6
5.2.2.	Сигурност снабдевања	7
5.3.	Природни гас	8
5.3.1.	Транспорт природног гаса	8
5.3.2.	Сигурност снабдевања	9
6.	Анализа рада оператора мрежа	10
6.1.	ЈП Електромереже Србије	10
6.1.1.	Основни показатељи мреже	10
6.1.2.	Пословни капацитети ЕМС	16
6.1.3.	Активности ЕМС	21
6.2.	ЈП Транспортгас	31
6.2.1.	Основни показатељи мреже	31
6.2.2.	Пословни капацитети ЈП Транспортгас	32
6.2.3.	Активности ЈП Транспортгас	40
7.	Активности Комисије	48
7.1.	Седнице Комисије	48
7.2.	Регулаторне активности Комисије	48
7.3.	Остале активности Комисије	48
8.	Извештај о финансијском пословању	49

2. Увод

Републичка Комисија за енергетске мреже је основана одлуком Народне Скупштине Републике Србије о доношењем Закона о изменама и допунама Закона о енергетици (Сл. Гласник РС бр.62/2023), са применом од 01.11.2023.године.

Републичка комисија за енергетске мреже је самосталан и независан орган Републике Србије, за контролу оператора преносног система електричне енергије и оператора транспортног система природног гаса чији је оснивач Република Србија, који обављају делатност преноса и управљања преносним системом електричне енергије, односно транспорта природног гаса и управљања транспортним системом за природни гас, као делатности од општег интереса у складу са овим законом.

Републичка комисија за енергетске мреже у оквиру својих надлежности :

- 1) предлаже Народној скупштини Стратегију развоја и управљања оператора из члана 64а Закона о енергетици (у даљем тексту: Стратегија) са Акционим планом за спровођење Стратегије;
- 2) утврђује опште годишње циљеве оператора из члана 64а овог закона, којима се утврђују годишњи циљеви оператора са мерама и упутствима за њихово остваривање, а на основу којих оператори из члана 64а овог закона дефинишу и разрађују посебне циљеве са кључним показатељима учинка и идентификују ризике за остварење тих циљева;
- 3) утврђује садржину, израду, рокове и начин достављања средњорочног плана пословања, годишњег плана пословања, периодичног извештаја о пословању, као и других података о пословању;
- 4) даје сагласност на средњорочни и годишњи план пословања из тачке 3) овог става;
- 5) израђује Годишњи извештај о остваривању општих годишњих циљева из тачке 2) овог става
- 6) доноси акт о критеријумима за дефинисање зарада, односно накнада за органе друштва;
- 7) именује и разрешава представника Републике Србије у скупштини оператора из члана 64а овог закона;
- 8) даје сагласност на акте оператора из члана 64а Закона о енергетици, и то:
  - (1) оснивачки акт, односно статут, измене и допуне статута, односно оснивачког акта;
  - (2) акт о промени правне форме и статусној промени;
  - (3) акт о улагању капитала у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава;
  - (4) акт о стицању, продаји, давању у закуп, залагању или другом располагању имовином велике вредности у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава;
  - (5) друге одлуке, у складу са оснивачким актом односно статутом оператора;
- 9) обавља и друге послове у складу са Законом о енергетици.

3. Организација

По Закону о енергетици председника и чланове Комисије за енергетске мреже бира Народна скупштина Републике Србије. На седници одржаној 26.10.2023. године, Народна скупштина Републике Србије је донела одлуку о именовању председника и чланова комисије. За председника је изабран проф. др. Борис Думнић. За чланове су изабрани др Драган Вељић, проф. др. Дејан Илић, Горан Мандић и Никола Шибулов.

Током 2024. године Комисија је имала 6 стално запослених.

4. Финансирање

Средства за рад и развој Комисије обезбеђују се из буџета Републике Србије, прихода које Комисија оствари обављањем послова из своје надлежности, донација и других прихода и прилога који се остваре према закону.

На основу Решења о употреби средстава текуће буџетске резерве 05 Број: 401-2967/2024 од 05.04.2024. године и Законом о буџету за 2024. годину („Сл. гласник РС“, бр. 92/23 и 79/24) на Разделу 65- Републичка комисија за енергетске мреже, Функција 430 – Гориво и енергија, Програм 0501-Планирање и спровођење енергетске политике, Пројекат 0006- Контрола система преноса електричне енергије и природног гаса, обезбеђена су средства у укупном износу од 39.922.000 динара.

5. Анализа фактора који утичу на одлуке Комисије

5.1. Законски и регулаторни оквир

Основни законски оквир

Законски и регулаторни оквир који уређује развој тржишта електричне енергије и природног гаса у Републици Србији успостављен је и дефинисан кроз неколико кључних законских аката. Примарни међу њима је Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18-др. закон, 40/21, 35/23-др. закон, 62/23 и 94/24 — у даљем тексту: Закон), уз који се примењују и Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, бр. 40/21, 35/23 и 94/24-др. закон) и Закон о енергетској ефикасности и рационалном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, број 40/21), као и читав низ пратећих подзаконских аката. Сви наведени прописи усклађени су са Трећим енергетским пакетом прописа Европске уније, чиме је Република Србија потврдила своју опредељеност ка интеграцији у јединствено европско енергетско тржиште.

Подзаконска регулатива тржишта

Тржишта електричне енергије и природног гаса уређена су преваходно посебним подзаконским актима, који у потпуности уважавају специфичности и различите захтеве сваког од ових тржишта. Међу најзначајнијим таквим актима налазе се општи услови испоруке, правила рада тржишта електричне енергије, правила рада оператора преносног, транспортних и дистрибутивних система, методологије за утврђивање цена приступа мрежним системима, цена регулисаног снабдевања домаћинстава и малих купаца, као и трошкова прикључења на систем.

Поједини прописи примењују се јединствено на оба енергетска сектора, будући да уређују питања од заједничког значаја. То се односе нарочито на заштиту крајњих купаца и остваривање њихових права, и то у следећим областима: промена снабдевача за крајње купце који имају уговор о потпуном снабдевању; праћење техничких и комерцијалних показатеља квалитета испоруке и снабдевања и његово регулисање; остваривање права крајњег купца на приступ подацима о сопственој потрошњи; начин вођења поступка, изрицање мера и вођење регистра изречених мера; забрана злоупотреба на тржишту, као и регистрација учесника на велепродајном тржишту. Заједничким прописима такође је обухваћен и начин, поступак и рокови вођења књиговодствених евиденција, спровођење раздвајања рачуна по делатностима, те достава података и документације потребне за потребе регулације.

Законске измене из новембра 2024. године

У новембру 2024. године донет је Закон о изменама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 94/24), којим су у домаће законодавство преузети адаптирани прописи Трећег пакета енергетских прописа, али и значајан део Четвртог пакета енергетских прописа Европске уније, и то посебно у области електричне енергије.

5.2. Електрична енергија

5.2.1. Раздвајање оператора

Значај и циљ процеса раздвајања оператора

Раздвајање оператора преносног и дистрибутивног система електричне енергије, као природних монопола, од енергетских субјеката који обављају тржишне делатности производње и снабдевања, представља један од најважнијих задатака у оквиру тржишне реформе енергетског сектора. На тај начин се свим учесницима на тржишту обезбеђује једнако право приступа мрежним системима, чиме се стварају услови за фер и равноправну тржишну утакмицу.

Одређени оператори на територији Републике Србије

За обављање енергетских делатности преноса и дистрибуције електричне енергије на територији Републике Србије одређена су два субјекта:

- Електромрежа Србије АД, Београд (ЕМС АД) — оператор преносног система (ОПС)
  - Обавља делатност преноса електричне енергије и управљања преносним системом
  - У 100% државном власништву; од 2016. године функционише као затворено акционарско друштво
  - Поседује лиценцу за енергетску делатност преноса и управљања преносним системом
- Електродистрибуција Србије д.о.о., Београд — оператор дистрибутивног система (ОДС)
  - Обавља делатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом
  - У 100% државном власништву; делатност обавља од 1. априла 2021. године, када је наследила ЈП ЕПС Дистрибуција д.о.о. Београд
  - Поседује лиценцу за енергетску делатност дистрибуције и управљања дистрибутивним системом

Поступак сертификације и издавања лиценце

Испуњеност услова за остваривање законом прописаног власничког модела раздвајања оператора преносног система утврђује се у поступку сертификације, који спроводи Агенција за енергетику. Према постојећем законском решењу, тек пошто је неко правно лице сертифициковано као оператор преносног система, може Агенцији за енергетику поднети захтев за издавање лиценце за обављање енергетске делатности преноса и управљања преносним системом. Издавањем лиценце, сагласно Закону о енергетици, то правно лице се одређује за оператора преносног система електричне енергије.

ЕМС АД је прошао кроз прописану процедуру сертификације — укључујући прелиминарну сертификацију и прибављање мишљења Секретаријата Енергетске заједнице — након чега му је одлуком Савета Агенције за енергетику издат коначни сертификат. Електродистрибуцији Србије је, с друге стране, издата лиценца за обављање делатности дистрибуције и управљања дистрибутивним системом. Оба субјекта су у спроведеним поступцима доказала да имају правни основ коришћења електроенергетских објеката на којима обављају своју делатност, а Законом им је додељено и власништво над тим системима.

Законске измене из 2023. године

У јулу 2023. године усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о енергетици (Службени гласник РС, број 62/23), који је почео да се примењује 1. новембра 2023. године. Овим законом учињене су две кључне измене у институционалном уређењу сектора:

Прво, образована је Републичка комисија за енергетске мреже као самосталан и независан орган Републике Србије, задужен за контролу оператора преносног система електричне енергије чији је оснивач Република Србија, а који ту делатност обавља као делатност од општег интереса.

Друго, истим законом стављене су ван снаге одредбе Закона о министарствима (Службени гласник РС, бр. 128/20 и 116/22) којима је министарство надлежно за послове привреде до тада обављало послове државне управе у вези са надзором и припремом предлога акта о именовању и разрешењу органа управљања и заступника капитала у ЕМС АД.

5.2.2. Сигурност снабдевања

Општа оцена стања снабдевања

Сигурност снабдевања електричном енергијом током 2024. године оцењена је као задовољавајућа. Томе су у значајној мери допринела вишегодишња улагања у ревитализацију и модернизацију производних, преносних и, делимично, дистрибутивних капацитета, која су резултирала повећањем поузданости и укупне ефикасности рада електроенергетског система у целини. Континуираним инвестицијама у унапређење инфраструктуре постепено се подижу технички стандарди и стварају услови за стабилније и поузданије снабдевање крајњих купаца.

Квалитет непрекидности испоруке електричне енергије

Када је реч о показатељима квалитета непрекидности испоруке електричне енергије, резултати остварени у 2024. години показују побољшање у односу на претходну годину, и то како у преносном, тако и у дистрибутивном систему. Ипак, упркос том позитивном тренду, остварене вредности наведених показатеља и даље су у значајној мери испод вредности које се бележе у земљама Европске уније. Овакво стање недвосмислено указује на потребу за спровођењем свеобухватне и дубље анализе тренутног стања, са циљем да се прецизно идентификују узроци заостајања, те да се на основу тога дефинишу и доследно примене конкретне мере које ће додатно унапредити поузданост снабдевања, као и смањити број и укупно трајање прекида у напајању електричном енергијом.

Стратешки оквир и енергетска транзиција

Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2040. године са пројекцијама до 2050. године, као и Интегрисаним националним енергетским и климатским планом Републике Србије за период до 2030. са визијом до 2050. године, предвиђено је значајно повећање удела производње електричне енергије из обновљивих извора у укупном енергетском миксу. У складу са тим стратешким документима, планирано је и постепено напуштање производње електричне енергије засноване на коришћењу фосилних горива, што представља неопходан корак у оквиру шире процеса декарбонизације енергетског сектора и испуњавања преузетих климатских обавеза.

Међутим, при планирању и спровођењу ових промена, апсолутни императив остаје очување сигурности снабдевања. Управо из тог разлога, динамика рада термоелектрана неће бити одређена искључиво еколошким или климатским критеријумима, већ ће у првом реду зависити од процене стања енергетске безбедности, са јасним циљем да она ни у једном тренутку не буде доведена у питање нити угрожена. На тај начин, енергетска транзиција у Републици Србији треба да се одвија на уравнотежен и одговоран начин, уз пажљиво балансирање између еколошких циљева и потребе за стабилним и непрекидним снабдевањем електричном енергијом.

5.3. Природни гас

5.3.1. Транспорт природног гаса

Субјекти надлежни за транспорт природног гаса

На територији Републике Србије, делатност транспорта природног гаса у току 2024. године обављала су три енергетска субјекта: Транспортгас Србија д.о.о. са седиштем у Новом Саду, Југоросгас–Транспорт д.о.о. са седиштем у Нишу и Гастрас д.о.о. са седиштем у Новом Саду. Од поменутих субјеката, Гастрас д.о.о. је у систем ушао као најмлађи, односно као новоуспостављени оператор транспортног система за природни гас, будући да је са радом отпочео 1. јануара 2021. године.

Јавно предузеће Србијагас је, уз претходно прибављену сагласност Владе Републике Србије, основало два привредна друштва — Транспортгас Србија д.о.о. и Дистрибуцијагас Србија д.о.о. — која су у складу са прописима регистрована у регистру привредних субјеката као активна. Закључком Владе Републике Србије, под бројем 05 број: 312-12308/2016-1 од 23. децембра 2016. године, ЈП Србијагас је добило могућност да, самостално или посредством друштва капитала Транспортгас Србија д.о.о., и даље обавља делатност од општег интереса која обухвата транспорт и управљање транспортним системом — и то све до тренутка прибављања одговарајуће лиценце за обављање те делатности. Истим закључком, Транспортгас Србија д.о.о. је препоручено да у најкраћем могућем року предузме све неопходне активности у циљу прибављања поменуте лиценце.

Транспортгас Србија д.о.о.

Транспортгас Србија д.о.о. је крајем 2019. године отпочело обављање дела својих активности, а у значајном делу 2020. године наставило је са тим процесом, због чега је у том прелазном периоду делатност транспорта природног гаса и даље обављао његов оснивач — ЈП Србијагас. Тек од октобра 2020. године, Транспортгас Србија д.о.о. је у потпуности преузело обављање делатности транспорта и управљања транспортним системом за природни гас. Упркос томе, ово привредно друштво ни током 2023. године није успело да прибави лиценцу за обављање те делатности, што је представљало значајан регулаторни недостатак у функционисању система.

Када је реч о поступку сертификације, Транспортгас Србија д.о.о. је у новембру 2018. године Агенцији за енергетику поднео захтев за сертификацију по моделу независног оператора транспорта. Овај захтев је АЕРС одбацио у фебруару 2019. године, и то из разлога што привредно друштво у законском року није доставило прописану документацију, нити је на тај начин доказало испуњеност услова предвиђених за сертификацију. Транспортгас Србија д.о.о. је свој захтев за сертификацију по ИТО моделу поновило у мају 2019. године, али је и тај захтев, из идентичних разлога, АЕРС одбацио у септембру исте године.

У 2021. години, по новом захтеву Транспортгас Србија д.о.о. за сертификацију — овога пута по моделу независног оператора система — АЕРС је донео одлуку 2022. године, којом је поступак обустављен, и то услед

тога што је сама странка одустала од поднетог захтева. Транспортгас Србија д.о.о. није поднео нови захтев за сертификацију ни током 2023. године, будући да услови у погледу контроле оператора транспортног система за природни гас, чији је оснивач Република Србија, нису били испуњени — а измењени су тек крајем 2023. године, ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник РС”, број 62/23), који је почео да се примењује 1. новембра 2023. године.

Комисија за енергетске мреже је дала сагласност на измене оснивачког акта Транспортгас Србија д.о.о. почетком 2024. године, коначно су се стекли услови за подношење новог захтева за сертификацију. АЕРС је 25. јула 2024. године, донео прелиминарну Одлуку о издавању сертификата Транспортгас Србија д.о.о. по моделу независног оператора система и проследила је Секретаријату Енергетске заједнице ради давања мишљења, сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора. Пошто је Секретаријат доставио своје мишљење 21. новембра 2024. године, АЕРС је у обавези да у року од четири месеца од дана пријема тог мишљења донесе коначну одлуку о сертификацији, уважавајући при том у највећој могућој мери ставове и препоруке Секретаријата.

Југоросгас–Транспорт д.о.о. — поступак сертификације

Југоросгас–Транспорт д.о.о. је одлуком АЕРС из јуна 2017. године сертифициван као независни оператор система, при чему му је истовремено наложено — под претњом одузимања сертификата — да у року од годину дана усклади своју организацију и пословање са условима у погледу независности. АЕРС је у јулу 2019. године донео одлуку о одузимању раније издатог сертификата. Ни током 2024. године Југоросгас–Транспорт д.о.о. није поднео нови захтев за сертификацију, па тако питање регулаторног статуса овог субјекта остаје и даље нерешено.

Гастранс д.о.о. — поступак сертификације

Гастранс д.о.о. Нови Сад је у јуну 2019. године поднео захтев за сертификацију. Прелиминарном одлуком донетом у августу 2019. године, АЕРС је условно сертифицивао Гастранс д.о.о. као независног оператора транспорта — у мери у којој је то у сагласности са одобреним изузећем, тзв. ad hoc ИТО модел — уз обавезу да у року не дужем од шест месеци од дана отпочињања оперативног рада гасовода достави све употребне дозволе или изврши упис права својине над објектима транспортног система, те да уз то достави и доказе о томе да самостално послује и управља изграђеним транспортним системом.

2022. године, Агенција за енергетику Републике Србије је потврдила да Гастранс д.о.о. у потпуности испуњава услове за сертификацију, чиме је поступак сертификације овог субјекта успешно окончан.

5.3.2. Сигурност снабдевања

Општа оцена стања снабдевања

Сигурност снабдевања природним гасом током 2024. године оцењена је као задовољавајућа, при чему је количина расположивог природног гаса у потпуности одговарала потребама свих категорија купаца на територији Републике Србије. Није забележен ниједан случај угрожености снабдевања нити значајних поремећаја у испоруци гаса крајњим корисницима, што сведочи о стабилности успостављеног система снабдевања у посматраном периоду.

Алтернативни правци снабдевања и инфраструктурни стандард N-1

У Републици Србији се континуирано улаже напор у правцу обезбеђивања алтернативних праваца снабдевања природним гасом, са циљем смањења зависности од јединственог извора или правца увоза и подизања укупне отпорности енергетског система на могуће поремећаје. У том контексту, пуштањем у рад интерконектора који повезује бугарско-српску границу са српско-мађарском границом — познатог под именом гасовод Гастрас — од 2021. године је остварено значајно унапређење сигурности снабдевања природним гасом. Поред тога, успостављањем овог интерконектора испуњен је и инфраструктурни стандард снабдевања N-1 у Републици Србији, који подразумева способност гасног система да обезбеди несметано снабдевање чак и у случају испада највећег појединачног инфраструктурног елемента.

Додатан и веома значајан корак у унапређењу гасне инфраструктуре остварен је у децембру 2023. године, када је завршена изградња гасовода Ниш–Димитровград, чиме је реализовано директно повезивање са бугарским транспортним системом природног гаса. Пробни рад овог новог интерконектора отпочео је такође у децембру 2023. године, а његовим потпуним пуштањем у редован погон очекује се додатно повећање сигурности снабдевања, као и даље побољшање вредности инфраструктурног стандарда N-1 у Републици Србији, чиме ће укупна отпорност националног гасног система на евентуалне поремећаје бити подигнута на виши ниво.

Перспективе даљег повезивања са суседним земљама

Поред већ реализованих инфраструктурних пројеката, за даље и свеобухватније повећање сигурности снабдевања природним гасом од изузетног би значаја било и остваривање интерконекције са гасоводним системима суседних земаља. У том смислу, посебно се истиче потреба за повезивањем са Румунијом и Хрватском, које располажу развијеном гасном инфраструктуром и значајним додатним капацитетима за обезбеђење природног гаса. Успостављање оваквих веза не само да би допринело диверсификацији праваца снабдевања, већ би Републици Србији омогућило да у потпуности искористи регионалне могућности у области снабдевања природним гасом и тако додатно ојача своју енергетску безбедност на дугорочном плану.

6. Анализа рада оператера мрежа

6.1. ЈП Електромереже Србије

6.1.1. Основни показатељи мреже

Електроенергетски капацитети и пренос електричне енергије

Основна и претежна делатност Акционарског друштва Електромережа Србије (ЕМС АД) обухвата пренос електричне енергије до електродистрибутивних предузећа и великих индустријских потрошача, као и свеобухватно управљање преносним системом на територији Републике Србије. Ова делатност је дефинисана Законом о енергетици као делатност од општег интереса, будући да поуздано функционисање преносног система представља кључни предуслов за стабилно снабдевање електричном енергијом свих категорија крајњих корисника — домаћинства, привреде и јавног сектора.

Капацитети којима ЕМС АД располаже за обављање ове делатности обухватају две главне врсте инфраструктурних елемената: трансформаторске станице (ТС) и далеководе различитих напонских нивоа.

Поред далековода, у оквиру преносног система налазе се и кабловски водови, чија укупна дужина представља допунски, али значајан сегмент преносне инфраструктуре. У наставку су детаљно приказани подаци о стању ових капацитета на дан 31. децембра 2024. године, уз поређење са стањем из претходне године и опис промена до којих је дошло у току 2024. године.

Трансформаторске станице

Трансформаторске станице представљају кључне чворне тачке преносног система, у којима се врши трансформација електричне енергије између различитих напонских нивоа и одакле се енергија усмерава ка дистрибутивним системима и великим купцима. Са стањем на дан 31. децембра 2024. године, ЕМС АД располаже са укупно 57 постројења и 87 трансформатора укупне инсталиране снаге од 18.324 MVA, рачунајући и капацитете на територији Косова и Метохије, над којима тренутно привремену управу врши УНМИК. Без података за Косово и Метохију, а укључујући ТС Валач, ЕМС АД располаже са 51 постројењем и 77 трансформатора укупне инсталиране снаге 16.832,5 MVA. Следећа табела пружа збирни преглед:

Обухват	Број постројења	Број трансформ.	Инст. снага (MVA)	Напомена
Цела мрежа (укључујући КиМ)	57	87	18.324	Са УНМИК
Без КиМ (са ТС Валач)	51	77	16.832,5	Без УНМИК

ТАБЕЛА 1 - ЗБИРНИ ПРИКАЗ КАПАЦИТЕТА ТРАНСФОРМАТОРСКИХ СТАНИЦА ЕМС АД НА ДАН 31.12.2024. ГОДИНЕ

У поређењу са стањем на крају 2023. године, укупна инсталирана снага трансформатора без КиМ порасла је за 0,9%, са 16.682,5 MVA на 16.832,5 MVA, захваљујући уградњи новог трансформатора на напонском нивоу 220/110 kV. Детаљан преглед капацитета по преносним односима, погонима и поређење са претходном годином приказани су у следећој табели:

Преносни однос	Погон	Број постројења 2023	Број постројења 2024	Број трансформатора 2023	Број трансформатора 2024	Снага 2023 (MVA)	Снага 2024 (MVA)	Индекс (%)
	БЕОГРАД	9	9	11	11	3.900	3.900	100
	БОР	2	2	2	2	600	600	100
400/x	КРУШЕВАЦ	3	3	5	5	1.600	1.600	100
	НИШ	3	3	6	6	1.900	1.900	100
	НОВИ САД	5	5	8	8	2.600	2.600	100
400/x УКУПНО		22	22	32	32	10.600	10.600	100

Преносни однос	Погон	Број постројења 2023	Број постројења 2024	Број трансформатора 2023	Број трансформатора 2024	Снага 2023 (MVA)	Снага 2024 (MVA)	Индекс (%)
220/х	БЕОГРАД	6	6	11	12	2.550	2.700	105,9
	ВАЉЕВО	6	6	9	9	1.231,5	1.231,5	100
	КРУШЕВАЦ	1	1	4	4	800	800	100
	НОВИ САД	1	1	4	4	750	750	100
220/х УКУПНО		14	14	28	29	5.331,5	5.481,5	102,9
110/х	БЕОГРАД	7	7	7	7	483,5	483,5	100
	БОР	4	5	1	1	10	10	100
	ВАЉЕВО	1	1	3	3	83	83	100
	КРУШЕВАЦ	–	–	2	2	63	63	100
	НОВИ САД	0	1	1	1	20	20	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,5	91,5	100
110/х УКУПНО		13	15	16	16	751	751	100
УКУПНО (без КиМ)		49	51	76	77	16.682,5	16.832,5	100,9
400/х УНМИК	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	800	800	100
220/х УНМИК	ОБИЛИЋ	3	3	4	4	600	600	100
110/х УНМИК	ОБИЛИЋ	2	2	4	4	91,5	91,5	100
УКУПНО УНМИК		6	6	10	10	1.491,5	1.491,5	100
СВЕ УКУПНО		55	57	86	87	18.174	18.324	100,9

ТАБЕЛА 2 - КАПАЦИТЕТИ ТРАНСФОРМАТОРСКИХ СТАНИЦА ПО ПРЕНОСИМ ОДНОСИМА И ПОГОНИМА — СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2023. и 31.12.2024. (БЕЗ КиМ, СА ТС ВАЛАЧ)

Промене у капацитетима трансформаторских станица у 2024. години

Закључно са четвртим кварталом 2024. године, капацитети ЕМС АД бележе следеће значајне промене у погледу трансформаторских станица напонског нивоа 110 kV:

- Повећање укупног броја постројења напонског нивоа 110 kV забележено је услед прикључења два нова разводна постројења: ПРП Црни Врх и ПРП Зрењанин, чиме је укупан број постројења у тој напонској класи порастао са 13 на 15.
- Уградњом трансформатора Т4 на Трансформаторској станици Обреновац, преносног односа 220/110 kV и инсталиране снаге 150 MVA, остварено је повећање укупне инсталиране снаге у напонском нивоу 220/x kV за 150 MVA, па је укупна инсталирана снага у том сегменту порасла са 5.331,5 MVA на 5.481,5 MVA.

Далеководи

Далеководна мрежа представља окосницу преносног система и омогућава физички пренос електричне енергије на великим удаљеностима, на различитим напонским нивоима. На дан 31. децембра 2024. године, укупна дужина далеководне мреже у ЕМС АД износи 11.112,80 km. Без података за Косово и Метохију, укупна дужина далековода у оквиру регулационе области ЕМС АД износи 10.060,57 km, а ако се дода и мрежа УНМИК-а на територији Косова и Метохије у дужини од 1.052,23 km, добија се наведени укупни збир.

Далеководи обухватају различите конфигурације — једноструке, двоструке и троструке водове — на напонским нивоима 110 kV, 220 kV и 400 kV, као и водове преносног односа 110 на 35 kV. У следећој табели приказана је детаљна структура далеководне мреже по подручјима преносног система и напонским нивоима:

Подручје	110/35 ЈД	110/35 ДВ	110 ЈД	110 ДВ	110 ТР	220 ЈД	220 ДВ	400 ЈД	400 ДВ	Укупно 2023 (km)	Укупно 2024 (km)	Индекс (%)
Београд	0,00	41,12	839,23	539,57	1,47	255,51	87,72	363,42	175,29	2.303,33	2.303,33	100%
Бор	25,87	34,92	476,43	48,91	0,00	0,00	0,00	235,78	0,00	803,53	821,91	102%
Ваљево	15,70	0,00	820,10	248,67	0,00	956,58	15,38	0,00	0,00	2.037,54	2.056,43	101%
Крушевац	33,06	0,00	882,28	104,71	0,00	266,65	0,00	369,65	0,00	1.657,48	1.656,35	100%
Ниш	44,33	10,28	587,84	81,33	0,00	0,00	0,00	226,53	0,00	950,31	950,31	100%
Нови Сад	0,00	0,00	1.456,94	78,07	0,00	186,81	0,00	484,83	15,79	2.222,07	2.222,44	100%
Обилић-ЕМС	0,00	0,00	49,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49,80	49,80	100%
ЕМС без ким	118,96	86,32	5.112,62	1.101,26	1,47	1.665,55	103,10	1.680,21	191,08	10.024,06	10.060,57	100%
Обилић-УНМИК	0,00	0,00	563,05	14,52	0,00	285,02	9,99	179,65	0,00	1.052,23	1.052,23	100%
УКУПНО	118,96	86,32	5.675,67	1.115,78	1,47	1.950,57	113,09	1.859,86	191,08	11.076,29	11.112,80	100%

НАПОМЕНА: ЈД = ЈЕДНОСТРАНИ, ДВ = ДВОСТРАНИ, ТР = ТРОСТРАНИ

ТАБЕЛА 3 - Дужина далеководне мреже ЕМС АД по подручјима преносног система — стање на дан 31.12.2024. (у km)

Промене у дужини далековода у 2024. години

У току 2024. године дошло је до укупне нето промене у дужини далеководне мреже у износу од +36,51 km у односу на стање на крају 2023. године. Ове промене настале су услед реализације радова на реконструкцији, проширењу и преузимању далековода у различитим подручјима преносног система. У наставку су детаљно описане измене по подручјима.

Промене у дужини далековода за подручје преносног система Бор

У подручју Бор остварено је неколико инвестиционих и реконструктивних захвата на далеководима напонског нивоа 110 kV. Реч је о радовима у функцији прилагођавања постојеће трасе потребама рудника Церово и увођења нових разводних постројења у мрежу:

- На далеководу 110 kV бр. 150 ТС Бор 1 – ТС Мајданпек 1 извршена је доградња у дужини 5,9 km, уз рушење постојеће деонице у дужини око 4,6 km, у функцији прилагођавања трасе потребама рудника Церово.
- На истом далеководу (бр. 150) извршено је увођење у ПРП Црни Врх 1 у дужини 3,27 km, уз рушење постојеће деонице у дужини око 0,49 km.
- На далеководу 110 kV бр. 177/2 ПРП Велики Кривељ 2 – ТС Мајданпек 2 извршена је доградња у дужини 4,85 km, уз рушење постојеће деонице у дужини око 3,8 km, такође у функцији прилагођавања трасе потребама рудника Церово.
- На истом далеководу (бр. 177/2) извршено је увођење у ПРП Црни Врх 1 у дужини 5,4 km, уз рушење постојеће деонице у дужини око 0,33 km.
- На далеководу 110 kV бр. 122Б ТС Петровац – ТС Бор 1 извршено је увођење у ПРП Црни Врх 1 у дужини 8,25 km, уз рушење постојеће деонице у дужини око 0,07 km.

Промене у дужини далековода за подручје преносног система Ваљево

- Реализовано је преузимање далековода ДВ 1242 Лазаревац – Љиг од Електродистрибуције Србије (ЕДС), у укупној дужини 17,76 km, чиме је ова деоница прешла у надлежност ЕМС АД.
- Деоница далековода 110 kV бр. 123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола у дужини 1,13 km, која је претходно припадала надлежности Подручја преносног система Крушевац, пребачена је у надлежност Подручја преносног система Ваљево, у складу са најновијом категоризацијом извршеном након увођења у ТС Аранђеловац 2. Овим је укупна дужина далековода у подручју Ваљево увећана за 1,13 km.

Промене у дужини далековода за подручје преносног система Крушевац

- Из истог разлога наведеног за подручје Ваљево — у вези са категоризацијом деонице далековода 110 kV бр. 123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола у дужини 1,13 km — укупна дужина далековода у надлежности подручја Крушевац смањена је за 1,13 km.

Промене у дужини далековода за подручје преносног система Нови Сад

- Измењена је дужина трасе далековода ДВ 1103/2 ТС Сента 2 – ТС Ада, у циљу решавања расплета далековода код ТС Ада, услед чега је дужина постојеће трасе повећана за 0,07 km.
- Реализовано је увођење далековода 110 kV 1007 ТС Зрењанин 2 – ТЕ-ТО Зрењанин у ново разводно постројење ПРП Зрењанин, у дужини 0,3 km.

Кабловска мрежа

Поред далеководне инфраструктуре, ЕМС АД располаже и кабловском мрежом, која се претежно користи у урбаним срединама и у ситуацијама у којима изградња надземних водова није могућа или је неповољна са техничког, просторног или еколошког становишта. На дан 31. децембра 2024. године, укупна дужина кабловске мреже у ЕМС АД износи 54,51 km. Мрежа обухвата каблове напонског нивоа 35 kV и 110 kV, концентрисане у четири погона преноса: Београд, Крушевац, Ниш и Нови Сад. У поређењу са стањем на дан 31. децембра 2023. године, у 2024. години није дошло до никакве измене у укупној дужини кабловске мреже, тако да је структура остала потпуно непромењена.

Преглед по погонима приказан је у следећој табели:

Погон	35kV 2023	110kV 2023	Укупно 2023 (km)	35kV 2024	110kV 2024	Укупно 2024 (km)	Индекс
Београд	–	44,49	44,49	–	44,49	44,49	100
Крушевац	–	5,60	5,60	–	5,60	5,60	100
Ниш	0,47	0,00	0,47	0,47	0,00	0,47	100
Нови Сад	–	3,95	3,95	–	3,95	3,95	100
УКУПНО	0,47	54,04	54,51	0,47	54,04	54,51	100

ТАБЕЛА 4 - ДУЖИНА КАБЛОВСКЕ МРЕЖЕ ЕМС АД ПО ПОГОНИМА — СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2024. (У КМ)

Пренос електричне енергије — резултати 2024. године

У периоду јануар–децембар 2024. године, укупна количина електричне енергије преузете у преносни систем ЕМС АД (без података за Косово и Метохију) износила је 41.126 GWh. Ова вредност представља смањење за око 2% у поређењу са реализацијом у 2023. години, када је укупно преузета енергија износила 41.839 GWh. У односу на планирани износ за 2024. годину (43.067 GWh), остварење је за око 4,5% испод плана, што указује на нижу укупну потрошњу електричне енергије у том периоду у поређењу са пројектованим нивоом.

Губици у преносу без података за Косово и Метохију износили су 857 GWh у 2024. години, у поређењу са 927 GWh колико је забележено у 2023. години, односно са планираних 889 GWh. То значи да су остварени губици за 7,5% нижи од реализације у 2023. години и за 3,6% нижи од плана. Просечна стопа губитака у преносном систему за период јануар–децембар 2024. године износила је 2,08%, и то представља смањење за 6% у односу на просечну стопу из 2023. године (2,22%). Ово је значајан показатељ побољшања енергетске ефикасности преносног система, до ког је дошло упркос нешто нижем обиму преузете енергије.

Детаљни подаци о испорученој електричној енергији, губицима и степену остварења плана за 2024. годину приказани су у следећој табели:

Елемент	Остварено 2023	План 2024	Остварено 2024	Индекс остварења 2024/2023	Индекс остварења у односу на план 2024
Укупно преузета енергија (GWh)	41.839	43.067	41.126	98	95
Губици у преносу (GWh)	927	889	857	92	96
Испоручена енергија (GWh)	40.912	42.178	40.269	98	95
Стопа губитака у преносу (%)*	2,22%	2,06%	2,08%	94	101

* Губици у преносу на подручју Косова и Метохије нису обухваћени приказаним подацима, будући да ЕМС АД не располаже поузданим мерним подацима са тог подручја.

ТАБЕЛА 5 - ИСПОРУЧЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И ГУБИЦИ У ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ ЕМС АД (БЕЗ КИМ) — ПОРЕЂЕЊЕ ПЛАНА И ОСТВАРЕЊА ЗА 2024. ГОДИНУ

Испоручена количина електричне енергије крајњим корисницима у 2024. години износила је 40.269 GWh, што је за око 2% мање у односу на 2023. годину (40.912 GWh) и за око 4,5% испод планираног нивоа за 2024. годину (42.178 GWh). Свеукупно посматрано, резултати у области преноса електричне енергије за 2024. годину сведоче о стабилном и поузданом раду преносног система, уз позитиван тренд у погледу смањења губитака у преносу, упркос нешто нижем укупном обиму пренесене енергије у поређењу са плановима и претходном годином.

6.1.2. Пословни капацитети ЕМС

Основни подаци о предузећу ЕМС АД

Акционарско друштво Електромрежа Србије (ЕМС АД) је привредно друштво у потпуном државном власништву које обавља делатност преноса електричне енергије и управљања преносним системом у Републици Србији. Реч је о субјекту од стратешког значаја за укупно функционисање електроенергетског система земље, чије су пословање, надлежности и одговорности утврђени Законом о енергетици и другим важећим прописима. Иако је претежна делатност ЕМС АД јасно дефинисана и подвргнута регулаторном надзору, ово акционарско друштво истовремено обавља и читав низ пратећих делатности, а своје пословање организује кроз развијену унутрашњу структуру дирекција, сектора и специјализованих служби.

Зависна привредна друштва

Акционарско друштво Електромрежа Србије је оснивач три зависна привредна друштва са ограниченом одговорношћу, чији капитал је у потпуности у власништву ЕМС АД. Наведена друштва обављају послове и пружају услуге које не улазе у основне делатности матичног акционарског друштва, али представљају важну подршку и допуну у остваривању укупних пословних циљева.

Прво зависно друштво је Привредно друштво за изградњу електроенергетских објеката „Електроисток-Изградња“ д.о.о. Београд, које је специјализовано за реализацију грађевинских и монтажних радова на изградњи електроенергетске инфраструктуре. Друго зависно друштво је Привредно друштво за пројектовање, консалтинг и инжењеринг електроенергетских и телекомуникационих објеката и система „Електроисток-Пројектни биро“ д.о.о. Београд, које пружа стручне услуге пројектовања, техничког саветовања и инжењерске подршке у области електроенергетске и телекомуникационе инфраструктуре. Треће зависно друштво је „EMS SERVICES“ д.о.о. Београд, које обавља консултантске активности у вези са пословањем и општим управљањем.

Власничка учешћа у другим привредним друштвима

Поред наведених зависних привредних друштава над којима ЕМС АД врши пуну власничку контролу, акционарско друштво Електромержа Србије учествује и у власничкој структури неколико других привредних субјеката, и то са мањинским уделитема различите величине. Ова учешћа одражавају регионалну и међународну повезаност ЕМС АД са кључним институцијама и субјектима у електроенергетском сектору. У следећој табели приказан је свеобухватан преглед свих власничких учешћа:

Привредно друштво	Удео (%)	Напомена
Електроенергетски координациони центар д.о.о. Београд	25%	Члан друштва
Центар за координацију сигурности СЦЦ д.о.о. Београд	33,33%	Члан друштва
ADEX	25%	Акционар
Црногорски електропреносни систем АД Подгорица	15%	Акционар (21.926.532 акција)
Joint Allocation Office S.A., Луксембург	4%	Акционар

ТАБЕЛА 6 - Власничка учешћа ЕМС АД у другим привредним друштвима

Делатности ЕМС АД

Претежна делатност ЕМС АД је пренос електричне енергије и управљање преносним системом, коју обавља у складу са законом којим се уређује енергетика, у статусу делатности од општег интереса. Ова делатност подразумева одговорност за сигуран, поуздан и непрекидан рад преносне мреже Србије, укључујући планирање развоја система, управљање у реалном времену, балансирање система и управљање прекограничним капацитетима.

Поред претежне делатности, ЕМС АД је овлашћен да обавља и следећи низ пратећих и допунских делатности: уређивање и администрирање тржишта електричне енергије у оквиру своје надлежности; истраживање и развој у областима релевантним за енергетику и технологије преноса; организација и спровођење стручних обука за запослене и треће стране; техничко испитивање, анализе и инжењеринг електроенергетских система; пројектовање, изградња, одржавање и експлоатација мреже у оквиру преносног система и других

електроенергетских и енергетских објеката; телекомуникационе услуге, укључујући пројектовање, изградњу, одржавање и експлоатацију телекомуникационих објеката и уређаја; те консултантске услуге у домену енергетике и управљања. ЕМС АД такође може обављати и све друге делатности у складу са важећим прописима, општим актима и одлукама надлежних органа друштва.

Кључни финансијски показатељи за 2024. годину

На дан 31. децембра 2024. године, ЕМС АД има укупне приходе од 43.079.047 хиљ. динара и нето добитак од 3.508.291 хиљ. динара. Вредност сталне имовине у нето износу је 122.713.709 хиљ. динара, а вредност укупног капитала 92.577.556 хиљ. динара. Нераспоређени добитак износи 25.166.754 хиљ. динара, што сведочи о дугорочно стабилном пословању предузећа и способности генерисања вишкова прихода. У следећој табели приказан је детаљан преглед кључних финансијских категорија:

Показатељ	Вредност (хиљ. динара)
Вредност капитала	92.577.556
Вредност сталне имовине (нето)	122.713.709
Укупан приход	43.079.047
Пословни приход	42.422.398
Укупан расход	38.829.485
Пословни расход	38.227.539
Добитак пре опорезивања	4.249.562
Нето добитак	3.508.291
Нераспоређени добитак	25.166.754
Укупне обавезе	36.946.790

Сви финансијски подаци изражени су у хиљадама динара, са стањем на дан 31.12.2024. године

ТАБЕЛА 7 - Кључни финансијски и пословни показатељи ЕМС АД за 2024. годину

Посматрајући структуру прихода и расхода, уочава се да пословни приход чини 98,5% укупног прихода (42.422.398 хиљ. динара), а пословни расход 98,4% укупног расхода (38.227.539 хиљ. динара), што указује на ту пословну оријентисаност предузећа и минималан утицај ванпословних активности на укупне финансијске резултате. Добитак текуће године пре опорезивања износио је 4.249.562 хиљ. динара, а укупне обавезе предузећа износиле су 36.946.790 хиљ. динара.

Запосленост и кадровска структура

На дан 31. децембра 2024. године, у ЕМС АД је укупно запослено 1.557 радника, што представља пораст у односу на крај 2023. године, када је предузеће бројало 1.436 запослених. То значи да је у току 2024. године нето број запослених повећан за 121 лице, односно за око 8,4%, чиме ЕМС АД демонстрира оријентисаност ка јачању кадровских капацитета неопходних за реализацију растућег обима пословних активности и инвестиционих пројеката.

Од укупног броја запослених регистрованих на дан 31. децембра 2024. године, двоје запослених се налази у стању мировања радног односа, а један запослени је на неплаћеном одсуству, тако да је фактички активних запослених 1.554. Просечна старост запослених износи 43,78 година, а удео висококвалификованог кадра — дипломираних инжењера, мастера и доктора наука — достиже 60% укупног броја запослених, што је показатељ изузетно високог нивоа стручне компетентности колектива.

У следећој табели приказани су кључни показатељи запослености и зарада:

Показатељ	Вредност
Укупан број запослених (31.12.2024.)	1.557
Број запослених на крају 2023. године	1.436
Просечна старост запослених	43,78 година
Удео висококвалификованог кадра	60%
Просечна нето зарада (јануар–децембар 2024.)	127.181 дин.
Просечна бруто зарада (јануар–децембар 2024.)	177.923 дин.

ТАБЕЛА 8 - ПОКАЗАТЕЉИ ЗАПОСЛЕНОСТИ И ЗАРАДА У ЕМС АД ЗА 2024. ГОДИНУ

Динамика кретања броја запослених током 2024. године

Динамика кретања броја запослених током 2024. године одликовала се континуираним приливом нових радника, нарочито изражен у другој половини године. Укупно посматрано, у току 2024. године запослено је 175 нових радника, при чему је највећи прилив забележен у децембру (68 новозапослених), затим у новембру (25) и јуну (21). Са друге стране, укупно 56 радника је напустило предузеће по различитим основима, при чему је највећи одлив забележен у децембру 2023. и марту 2024. године (по 8 радника).

У следећој табели приказана је месечна динамика кретања запослених:

Табела 4:

дец. 2023.	јан	феб	март	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец	дец. 2024.
Отишли	8	2	6	8	3	2	5	2	6	4	3	5	–
Примљени	–	0	3	9	9	10	21	6	7	7	10	25	68
Укупно	1.436	1.428	1.429	1.432	1.433	1.440	1.459	1.460	1.465	1.466	1.472	1.494	1.557

Напомена: Ред "Примљени" приказује број новозапослених лица у сваком месецу, ред "Отишли" приказује лица која су напустила предузеће, а ред "Укупно" приказује стање на крају сваког месеца.

ТАБЕЛА 9 - МЕСЕЧНА ДИНАМИКА КРЕТАЊА БРОЈА ЗАПОСЛЕНИХ У ЕМС АД ТОКОМ 2024. ГОДИНЕ

Пораст броја запослених у другој половини 2024. године, посебно у новембру и децембру, директно је повезан са потребом ЕМС АД да кадровски покрије растући обим инвестиционих активности, имплементацију нових регулаторних захтева и проширење оперативних капацитета у области управљања преносним системом. Овај тренд говори о стратешкој опредељености предузећа да кроз систематско јачање кадрове основе обезбеди дугорочну одрживост и ефикасност пословања.

Организациона структура

Организациона структура ЕМС АД конципирана је тако да омогући поуздан, квалитетан и континуиран пренос електричне енергије, ефикасно управљање преносним системом, плански развој инфраструктуре, као и функционисање предузећа као јединственог правног и пословног субјекта. У том циљу, у оквиру различитих области рада успостављени су следећи типови организационих јединица: Дирекција, Кабинет, Канцеларија за управљање пројектима, Самостални сектор, Центар, Регионални центар одржавања, Сектор и Служба.

Основну делатност предузећа носи седам дирекција, које покривају кључне функционалне области пословања ЕМС АД:

- Дирекција за одржавање преносног система — одговорна за планско и корективно одржавање свих елемената преносне инфраструктуре, са циљем обезбеђивања непрекидне оперативне спремности система.
- Дирекција за асет менаџмент — задужена за управљање имовином предузећа, оптимизацију животног циклуса средстава и доношење стратешких одлука о инвестицијама у постојећу инфраструктуру.
- Дирекција за управљање преносним системом — обавља функцију оперативног управљања системом у реалном времену, укључујући балансирање, диспечерске операције и координацију са суседним операторима.
- Дирекција за тржиште електричне енергије — надлежна за организацију и администрирање тржишних активности, укључујући балансно тржиште, расподелу прекограничних капацитета и праћење тржишне транспарентности.
- Дирекција за инвестиције — планира и прати реализацију инвестиционих пројеката у преносну инфраструктуру, обезбеђујући усклађеност са техничким стандардима и финансијским оквиром.
- Дирекција за развој — одговорна за стратешко и техничко планирање развоја преносног система, израду десетогодишњих планова развоја и усклађивање са европским стандардима.

- Дирекција за капиталне пројекте и пројекте прикључења — руководи реализацијом великих капиталних пројеката и управља поступцима прикључења нових корисника на преносни систем.

Управљачка структура

Управљање у ЕМС АД организовано је по једнодомном моделу, у складу са позитивним прописима којима се уређује правни положај јавних предузећа у Републици Србији. Органи управљања предузећа су Скупштина, Одбор директора и Генерални директор.

Скупштина

Скупштина је највиши орган управљања у ЕМС АД. Чини је председник и четири овлашћена представника које именује и разрешава Републичка комисија за енергетске мреже, као представнике Републике Србије. Лица именована за чланове Скупштине морају испуњавати законом прописане услове за именовање председника и чланова надзорног одбора јавног предузећа, чиме се обезбеђује стручност, независност и интегритет у раду овог органа.

Одбор директора

Одбор директора чине Генерални директор, који је истовремено председник Одбора, и шест извршних директора задужених за различите области пословања предузећа. Одбор директора носи непосредну одговорност за вођење послова Друштва и врши унутрашњи надзор над укупним пословањем ЕМС АД. Кроз рад Одбора обезбеђује се стратешко усмеравање предузећа и усклађеност оперативних одлука са законским оквиром и циљевима оснивача.

Генерални директор

Генералног директора именује Скупштина на период од четири године, у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава. Функција Генералног директора је јединствена и не предвиђа заменика, чиме је успостављена јасна линија управљачке одговорности. Услови за именовање, поступак именовања, престанак мандата и евентуална суспензија Генералног директора подробно су утврђени поменутиим законом. На дан израде овог извештаја, функцију Генералног директора обавља Јелена Матејић, дипломирани економиста.

6.1.3. Активности ЕМС

Оператор преносног система (ОПС) у Републици Србији је акционарско друштво Електроурежа Србије АД (ЕМС АД), које носи пуну одговорност за пренос електричне енергије и свеобухватно управљање преносним системом у земљи. Поред тога, ЕМС АД је задужен за организовање и администрирање билатералног и балансног тржишта електричне енергије, чиме игра кључну улогу у осигурању стабилног и ефикасног функционисања целокупног електроенергетског система.

Законом о енергетици детаљно је утврђен скуп обавеза оператора преносног система, које обухватају: обезбеђивање сигурног, поузданог и безбедног рада преносног система у свим условима; планирање и реализацију развоја преносне инфраструктуре у складу са потребама система; одржавање адекватних

преносних капацитета у функцији сигурности снабдевања; гарантовање квалитета испоруке електричне енергије свим корисницима; недискриминаторан и транспарентан приступ систему за све учеснике на тржишту; балансирање система у реалном времену; обезбеђивање исправности и поузданости мерења електричне енергије на свим местима примопредаје, као и низ других активности које доприносе ефикасности и транспарентности тржишта.

Кључне активности ЕМС АД у 2024. години

Током 2024. године, ЕМС АД је реализовао широк спектар активности које су биле усмерене ка унапређењу техничких, регулаторних и тржишних аспеката пословања. У наставку је приказан преглед најзначајнијих активности:

- Израда и усвајање десетогодишњег плана развоја преносног система представља стратешки документ у коме су дефинисани правци развоја инфраструктуре, потребни инвестициони захвати и пројекти за период до 2034. године. Уз овај план, паралелно је израђен и трогодишњи план инвестиција, којим се конкретизују приоритетне инвестиционе активности у наредном краткорочном периоду.
- У области регулаторне усклађености, ЕМС АД је у 2024. години интензивно радио на припреми измена и допуна Правила о раду преносног система, као и на изради Правила о прикључењу на преносни систем и пратеће Процедуре за прикључење. Сви ови документи имају за циљ усклађивање са важећим законодавним оквиром и обавезама из европских мрежних правила преузетих у оквиру Енергетске заједнице.
- Такође, донете су неопходне измене Правила о раду тржишта електричне енергије у складу са важећим Законом о енергетици, а усвојена су и нова Правила за расподелу прекограничних преносних капацитета.
- Настављено је и спровођење процедуре за прикључење нових производних јединица и купаца на преносни систем.
- У домену тржишних операција, ЕМС АД је вршио набавку електричне енергије за надокнаду губитака у преносној мрежи, уговарао системске услуге и утврђивао цену балансне енергије у складу са важећим Правилима. Редовно је пратио сигурност снабдевања и достављао одговарајуће подлоге министарству надлежном за енергетику.
- У области транспарентности, ЕМС АД је обезбеђивао прикупљање и јавно објављивање података релевантних за праћење тржишта електричне енергије, вршио размену информација са суседним операторима система неопходних за безбедно функционисање интерконеције, обављао активности везане за издавање гаранција порекла електричне енергије произведене из обновљивих извора, те достављао свеобухватну документацију и податке Агенцији за потребе регулаторног надзора.

Правила о раду преносног система

Правила о раду преносног система представљају свеобухватан нормативни документ којим се уређују технички аспекти рада преносног система, као и права и обавезе у односу између ЕМС АД, у својству оператора преносног система, и свих корисника тог система. Ова Правила су доступна јавности путем интернет страница ЕМС АД и Агенције за енергетику Републике Србије.

Примена Правила о раду преносног система отпочела је у мају 2008. године, када је Савет Агенције за енергетику дао сагласност на прву верзију овог документа.

У новембру 2023. године Агенција за енергетику је дала сагласност на нова Правила о раду преносног система. Главни разлог за ову измену биле су новине унете изменама Закона о енергетици, које су у области прикључења

донеле значајне новости и успоставиле правни основ за доношење три засебна акта: Правила о раду преносног система, Правила за прикључење објеката на преносни систем и Процедuru за прикључење. Поред усклађивања са Законом о енергетици, Правила су морала бити усклађена и са Законом о коришћењу обновљивих извора енергије, европским мрежним правилима за рад система и за рад у хаваријским условима, оперативним уговором за синхрону област Континенталне Европе, Уредбом о мрежним правилима за прикључење купаца, као и Уредбом о мрежним правилима за прикључење производних јединица. У току припреме наведених аката, у октобру 2023. донета је и Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, која ближе уређује и услове издавања одобрења за прикључење на преносни систем. Крајем 2024. године донете су нове измене Закона о енергетици, које ће у наредном периоду условити и даље измене ових правила.

Трошкови прикључења на систем

Трошкове прикључења на преносни систем утврђује ОПС (ЕМС АД), ослањајући се на елементе из захтева за прикључење и на Методологију за одређивање трошкова прикључења на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије (Службени гласник РС, бр. 109/15; примењује се од 1. марта 2016. године), коју доноси Агенција. Методологијом су прецизно дефинисане врсте трошкова које обухватају: прибављање документације, набавку и уградњу опреме и материјала, извршење радова, као и начин обрачуна свих тих трошкова. ОПС је дужан да примењује одговарајуће нормативе и тржишне цене, односно цене коштања рада и услуга при утврђивању висине трошкова прикључења.

Имајући у виду да се прикључци на преносни систем не могу типизирати и да је сваки прикључак засебан инжењерски пројекат, ОПС је у обавези да доследно поштује принципе јавности и недискриминације. На захтев подносиоца захтева, ОПС је дужан да му предочи акта на основу којих се утврђује висина трошкова и начин њиховог обрачуна. Поред трошкова изградње прикључка, подносилац захтева је обавезан да плати и прописани удео трошкова насталих на преносном систему као последица његовог прикључења.

Важно је истаћи да је ОПС инвеститор и власник изграђеног прикључка у целости — укључујући прикључни вод, мерну и другу опрему, све до мерног места у објекту купца. ЕМС АД је, у складу са Законом, донео и Процедuru за прикључење објеката на преносни систем, коју је одобрила Агенција, а која детаљно уређује редослед активности и рокове у поступку прикључења.

Цене приступа систему

Регулисане цене приступа преносном систему, тј. цене за коришћење преносне мреже, примењују се у Републици Србији од 1. јануара 2008. године, када су уведене уз позитивно мишљење Савета Агенције и сагласност Владе Републике Србије. У периоду од увођења до данас, ове цене су кориговане укупно осам пута, при чему је последња измена спроведена 1. октобра 2021. године. Током 2024. године није дошло до измене важећих тарифа.

У табели испод приказано је кретање годишњег нивоа одобрених цена приступа преносном систему, без пореза на додату вредност и такси, у кључним периодима примене:

	од 1.3.2013.	од 1.3.2017.	од 1.11.2019.	од 1.02.2021.	од 1.10.2021.
Укупна цена за пренос електричне енергије (дин/kWh)	0,44	0,49	0,50	0,56	0,62
Нето цена за пренос електричне енергије* (дин/kWh)	0,18	0,28	0,29	0,34	0,35

* Нето цена за пренос електричне енергије добија се када се укупно одобрени максимални приход умањи за трошкове системских услуга и надокнаде губитака у преносној мрежи и подели са укупном годишњом испорученом количином електричне енергије.

ТАБЕЛА 10 - КРЕТАЊЕ ГОДИШЊЕГ НИВОА ПРОСЕЧНИХ ОДОБРЕНИХ ЦЕНА ПРИСТУПА ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ (ДИН/КВН)

Важеће тарифе у 2024. години, с прегледом тарифних елемената, приказане су у следећој табели:

Тарифни елемент	Обрачунски елемент	Јединица мере	Тарифа од 1.10.2021.
Снага	обрачунска снага	kW	59,3603
	прекомерно преузета снага	kW	237,4412
Активна енергија	виши дневни	kWh	0,4742
	нижи дневни	kWh	0,2371
Реактивна енергија	реактивна енергија	kVArh	0,2863
	прекомерно преузета реактивна енергија	kVArh	0,5727

ТАБЕЛА 11 - ТАРИФЕ ЗА ПРИСТУП ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ КОЈЕ СУ ВАЖИЛЕ У 2024. ГОДИНИ (ДИНАРА)

Применом важећих тарифа на реализоване тарифне елементе током 2024. године, остварена је просечна цена приступа преносном систему у износу од 0,61 динар/kWh (без ПДВ и такси). Кретање остварених просечних цена у периоду 2015–2024. године приказано је у следећој табели:

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Остварена цена приступа преносном систему (дин/kWh)	0,43	0,43	0,48	0,49	0,49	0,50	0,56	0,62	0,62	0,61

ТАБЕЛА 12 - ОСТВАРЕНЕ ПРОСЕЧНЕ ЦЕНЕ ПРИСТУПА ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ (ДИН/КВН)

Цене резерве за секундарну и терцијарну регулацију

Правилима о раду преносног система дефинисано је да се минимални опсег снаге секундарне регулације одређује у износу од 160 MW, да је снага терцијарне регулације 300 MW за позитивну резерву и 150 MW за негативну, те да целокупна снага у резерви мора бити обезбеђена из производних јединица прикључених на домаћи преносни систем. Износ снаге за примарну регулацију одређује се у складу са правилима рада интерконекције.

Правилима о раду тржишта електричне енергије регулисан је начин на који производне јединице обезбеђују ове услуге, а предвиђена је и могућност да ЕМС АД закупи недостајућу снагу или набави балансну енергију од других учесника на тржишту — снабдевача, снабдевача на велико или оператора другог преносног система.

Агенција доноси одлуку о ценама закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације, по правилу крајем сваке календарске године. Цене су засноване на механизму одређивања укупног годишњег трошка обезбеђивања ових услуга, при чему се полази од трошкова изградње и одржавања заменског капацитета.

За 2024. годину утврђене су следеће цене: цена закупа резерве снаге за секундарну регулацију износи 1.260 динара/MW, а за терцијарну регулацију у смеру повећања снаге 443 динара/MW. Услуга терцијарне регулације у смеру смањења снаге и примарна регулација нису наплатне.

Укупни годишњи износи за обезбеђење системских и помоћних услуга у периоду 2019–2023. године приказани су у следећој табели, из које је видљив константан раст ових трошкова:

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Укупна годишња вредност (000 дин)	3.583.388	3.707.962	3.782.748	3.886.051	4.039.793	4.395.372

ТАБЕЛА 13 - УКУПАН ГОДИШЊИ ИЗНОС ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СИСТЕМСКИХ И ПОМОЋНИХ УСЛУГА (000 ДИНАРА)

Табела 3-11:

Цене помоћних услуга

За 2024. годину, цене услуге регулације напона и реактивне снаге утврђене су на следећи начин: у термоелектранама и термоелектранама-топланама цена износи 17.161 динара/ MVAr индуктивно и 18.690 динара/MVAr капацитивно; у хидроелектранама 36.994 динара/MVAr индуктивно и 34.895 динара/MVAr капацитивно. Цена услуге покретања из безнапонског стања утврђена је на годишњем нивоу као паушални износ у висини 10.896.048 динара, односно у месечним ратама од 908.004 динара.

Цене нестандартних услуга

Закон о енергетици предвиђа да ЕМС АД, поред стандардних услуга које се наплаћују кроз цену приступа систему или кроз трошкове прикључења, по захтеву корисника система може пружати и услуге које нису обухваћене тим ценама, а које се називају нестандартне услуге. Реч је о индивидуалним и повременим услугама, које могу бити пружене и ради отклањања последица поступања корисника система супротно прописима.

ЕМС АД је утврдио ценовник за нестандартне услуге у августу 2017. године, а цене из тог ценовника нису мењане и важиле су и током 2024. године.

Расподела прекограничних капацитета и управљање загушењима

Република Србија граничи се са осам земаља и располаже са дванаест интерконективних далеководна напонских нивоа 400 kV и 220 kV, на којима ЕМС АД додељује право на коришћење прекограничних преносних капацитета. Заједничке експлицитне аукције за доделу 100% расположивог капацитета организоване су на следећим границама:

На српско-мађарској граници аукције се организују од 2011. године, на српско-румунској од 2013. године, на српско-бугарској и српско-хрватској од 2014. године, на српско-босанскохерцеговачкој од 2015. године, на српско-северномакедонској од 2017. године, а на српско-црногорској граници од 2020. године. На граници са Албанијом у 2024. години нису вршена додељивања права на коришћење преносног капацитета.

Значајну улогу у координисаним аукцијама прекограничних преносних капацитета на одређеним границама игра алокациона кућа ЈАО S.A. (Joint Auction Office S.A.) из Луксембурга, и то: на српско-хрватској граници од 2018. године, на српско-бугарској граници од 2019. године и на српско-мађарској граници од 2024. године.

Правила за расподелу прекограничних преносних капацитета

ЕМС АД је, у својству оператора преносног система, одговоран за доделу права на коришћење расположивих прекограничних преносних капацитета на свим интерконективним далеководима. Механизам расподеле дефинисан је Правилима о раду преносног система, двостраним споразумима са суседним операторима (Мађарске, Румуније, Бугарске, Босне и Херцеговине, Хрватске, Северне Македоније и Црне Горе), као и општим Правилима за доделу расположивих прекограничних капацитета на границама регулационе области Србије.

Додела права на коришћење прекограничних капацитета

ЕМС АД је одговоран за прорачун, доделу и праћење коришћења прекограничних преносних капацитета на свим границама регулационе области Србије. Право учешћа на аукцијама имају учесници на тржишту који поседују лиценцу за снабдевање на велико или снабдевање електричном енергијом и закључили су уговор са ЕМС АД о балансној одговорности.

У наредним табелама приказане су средње месечне вредности нето прекограничних преносних капацитета (NTC) у оба смера у 2024. години, годишња аукцијска расподела, затим обим прекограничних трансакција по граничним смеровима, приходи остварени од алокација, као и основни показатељи преноса.

Граница – смер	АТС (MW)	Број учесника	Маргинална цена (EUR/MWh)
Мађарска → Србија*	200	12	1,64
Србија → Мађарска*	200	17	2,39

Граница – смер	АТС (MW)	Број учесника	Маргинална цена (EUR/MWh)
Румунија → Србија*	250	5	1,00
Србија → Румунија*	250	11	0,10
Бугарска → Србија**	150	13	3,89
Србија → Бугарска**	150	12	1,43
Хрватска → Србија**	150	19	0,99
Србија → Хрватска**	150	12	1,59
БиХ → Србија	150	18	1,67
Србија → БиХ	150	15	0,12
С.Македонија → Србија*	150	10	1,10
Србија → С.Македонија*	150	10	2,10
Ц.Гора → Србија	100	19	1,34
Србија → Ц.Гора	100	19	3,69

* Подаци добијени од суседног оператора преносног система

** Подаци добијени од аукционе куће JAO S.A.

ТАБЕЛА 14 - Подаци о заједничким годишњим аукцијама прекограничних преносних капацитета у 2024. години

Током 2024. године алокациона кућа JAO S.A. организовала је годишње, месечне и дневне аукције на српско-хрватској, српско-бугарској и српско-мађарској граници по методи маргиналне цене, док је ЕМС АД на тим границама унутардневне алокације спроводио по методи first-come-first-served.

На српско-румунској граници, ЕМС АД је организовао дневне аукције по маргиналној цени, а румунски оператор CNTEE Transelectrica S.A. је спроводио годишње и месечне аукције по истој методи. На осталим границама (БиХ, Северна Македонија, Црна Гора), организоване су годишње и месечне аукције по маргиналној цени, а унутардневне алокације методом first-come-first-served. Укупно је на свим аукцијама регистровано највише 47 учесника по граничном смеру.

Годишња размена унутар и преко граница регулационе области

Укупан обим прекограничних трансакција у 2024. години износио је 16.219 GWh у смеру улаза у тржишну област Србије, односно 15.662 GWh у смеру излаза, док је обим интерних трансакција (билатерална трговина између две балансно одговорне стране у Србији) достигао 28.043 GWh. У поређењу са 2023. годином, обим

прекограничних трансакција смањен је за око 8% у смеру улаза и за око 21% у смеру излаза, док су интерне размене порасле за око 17%.

Највећи пад извоза у 2024. години забележен је ка Мађарској (48%), БиХ (22%), Црној Гори (15%) и Северној Македонији (2%). У смеру увоза, забележен је пад из Румуније (45%), Мађарске (33%), Црне Горе (16%) и Бугарске (2%), уз истовремено повећање увоза из БиХ (24%) и Северне Македоније (9%).

Поред наведених трансакција, део прекограничне размене реализован је и кроз острвски рад дистрибутивних система, и то: Србија–Босна и Херцеговина (4,58 GWh из Србије, 0,94 GWh у Србију) и Србија–Северна Македонија (0,32 GWh из Србије).

Година	Прекограничне – улаз (GWh)	Прекограничне – излаз (GWh)	Интерне трансакције (GWh)
2013.	10.094	13.939	11.711
2014.	16.637	14.416	11.574
2015.	16.165	16.910	9.835
2016.	15.526	17.845	15.633
2017.	19.133	17.822	15.865
2018.	17.350	16.836	20.536
2019.	17.331	16.868	20.789
2020.	17.971	18.815	26.272
2021.	17.043	16.382	22.493
2022.	16.361	13.548	18.517
2023.	17.621	19.754	24.026
2024.	16.219	15.662	28.043

ТАБЕЛА 15 - ПРЕКОГРАНИЧНЕ И ИНТЕРНЕ ТРАНСАКЦИЈЕ У ТРЖИШНОЈ ОБЛАСТИ СРБИЈЕ 2013–2024. (GWh)

Граница са	Улаз у Србију (GWh)	Излаз из Србије (GWh)
Румунијом	1.791	2.732
Бугарском	1.826	2.010
Северном Македонијом	2.013	3.344
Црном Гором	921	1.933
БиХ	3.490	1.202
Хрватском	3.331	1.257
Мађарском	2.847	3.184
По свим границама	16.219	15.662

ТАБЕЛА 16 - УЛАЗНЕ И ИЗЛАЗНЕ ПРИЈАВЉЕНЕ ПРЕКОГРАНИЧНЕ ТРАНСАКЦИЈЕ ПО ГРАНИЦАМА ЗА 2024. ГОДИНУ (GWh)

Коришћење прихода од расподеле прекограничних капацитета

Током 2024. године ЕМС АД је остварио укупан приход од алокације прекограничних капацитета у износу од око 47,6 милиона евра. Структура прихода по врстама аукција приказана је у следећој табели:

Врста алокације	Приходи (€)
Годишње	15.364.548
Месечне	23.664.867
Дневне	8.526.774
Укупно	47.556.189

ТАБЕЛА 17 - ПРИХОДИ ОД АЛОКАЦИЈА ПРЕКОГРАНИЧНИХ КАПАЦИТЕТА У 2024. ГОДИНИ (€)

ЕМС АД је крајем 2024. године закључио споразуме о организовању заједничких алокација за 2025. годину са свим суседним операторима са којима су аукције организоване у 2024.

Пренете количине електричне енергије

У 2024. години, на делу преносног система без АПКМ, преузето је укупно 41.126 GWh електричне енергије. Највећи удео у преузетој енергији отпада на хидроелектране, термоелектране и термоелектране-топлане прикључене на преносни систем (32.905 GWh), затим следе увоз из суседних система (6.934,1 GWh), ветроелектране прикључене на преносни систем (1.243,4 GWh) и производња електрана прикључених на

дистрибутивни систем преузета у преносни систем (око 43,3 GWh). Највећи део испоручене енергије усмерен је ка дистрибутивним системима, а потом крајњим купцима, суседним системима и пумпним/реверзибилним постројењима.

	Биланс 2024.	Остварено 2024.	Оств./Бил. (%)
Улаз (GWh)	43.067	41.126	95,49
Губици (GWh)	889	857	96,4
Губици (%)	2,06%	2,08%	100,97
Излаз (GWh)	42.178	40.269	95,47

ТАБЕЛА 18 - ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ОСТВАРЕЊА ПЛАНА ПРЕНОСА 2024. (БЕЗ АПКМ)

Посматрано у односу на билансом планиране количине, пренета електрична енергија у 2024. години је за 4,5% мања од плана, сок су остварени губици 3,6% мањи од планираних. Губици у преносном систему Србије без АПКМ износили су 857 GWh, тј. 2,08% укупно преузете енергије. ЕМС АД је електричну енергију за покривање губитака набављао на билатералном тржишту по уговору о потпуном снабдевању.

Показатељ	Јед. мере	2023.	2024.
Пренета електрична енергија	GWh	41.839	41.126
Максимална дневна бруто потрошња	GWh	119.721	126.922
Максимално сатно оптерећење	MW	5.396	5.706
Губици у преносном систему	GWh	927	857
Губици у преносном систему (% пренете енергије)	%	2,21	2,08

ТАБЕЛА 19 - ПРЕНЕТА ЕНЕРГИЈА, МАКСИМАЛНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ И ГУБИЦИ (БЕЗ АПКМ)

Потрошња електричне енергије у Србији карактерише се сезонском неравномерношћу — максимална потрошња по правилу се остварује током зимских месеци у најхладнијим данима или уочи великих празника. Просечна дневна потрошња у Србији без АПКМ у првом и последњем кварталу 2024. године износила је 103.163 MWh. Највећа дневна бруто потрошња у 2024. години — 126.922 MWh — остварена је 12. јануара 2024. године, а истог дана у 18 часова забележено је и максимално сатно оптерећење система у износу од 5.706 MW, што представља пораст од 5,7% у односу на исти показатељ у 2023. години.

6.2. ЈП Транспортгас

6.2.1. Основни показатељи мреже

Главне техничке карактеристике транспортног система	Показатељ
Капацитет (GWh/дан)	≈ 245
Притисак (bar)	16 – 75
Дужина (km)	2.606
Пречници	DN 150 - DN 750
Снага компресорске станица (MW)	4,4
Број улаза у транспортни систем	15
Из другог транспортног система	5
Са производних поља – домаћи гас	9
Из складишта	1
Број излаза са транспортног система	251
Мерно регулационе станице на излазу са транспортног система	247
Примопредајне станице	3
Излаз у транспортни систем Yugorosgaz	2
Интерконектор према БиХ	1
Складиште природног гаса	1

ТАБЕЛА 20 - ЗНАЧАЈНЕ ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА

Постојеће тачке интерконекције

На транспортном систему Транспортгаса тренутно постоје четири активне тачке интерконекције са суседним системима, чији технички капацитети су приказани у следећој табели:

Тачка интерконекције	Технички капацитет (мил. См ³ /дан)	Напомена
ППС Хоргош (граница са Мађарском)	13,85	Активна
ППС Калотина (граница са Бугарском)	0,215	Активна – пробни рад МГ-10
ИП Србија	11,8	Активна од јануара 2021.
ИП Лозница (Зворник, Зворник 2, Шепак)	2,0	Активна – граница са БиХ
УКУПНИ ТЕХНИЧКИ КАПАЦИТЕТ УЛАЗА	32,29	

ТАБЕЛА 21 - ТАЧКЕ ИНТЕРКОНЕКЦИЈЕ НА ТРАНСПОРТНОМ СИСТЕМУ ТРАНСПОРТГАСА

6.2.2. Пословни капацитети ЈП Транспортгас

Привредно друштво Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад је у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2024. године остварило свеукупно позитиван финансијски резултат, а детаљна анализа пословних и финансијских токова открива следеће кључне финансијске показатеље пословања.

Укупни приходи у посматраном периоду износили су 9.661.949 хиљада динара, а укупни расходи 8.212.531 хиљада динара, чиме је остварен добитак пре опорезивања у износу од 1.449.418 хиљада динара. Након корекције за нето губитак из пословања које се обуставља у износу од 7.883 хиљада динара, добитак пре опорезивања коригованог износи 1.441.535 хиљада динара. Порески расход периода обрачунат у складу са Законом о порезу на добит правних лица износи 227.205 хиљада динара, а одложени порески приход периода износи 4.551 хиљаду динара.

Нето добитак остварен у 2024. години износи 1.218.881 хиљаду динара. Пословни добитак у подбилансу пословних прихода и расхода износи 1.906.436 хиљада динара, представљајући примарни извор профитабилности предузећа, а рефлектујући ефикасност обављања основне делатности транспорта природног гаса. С друге стране, у подбилансу финансијских прихода и расхода остварен је финансијски губитак у износу од 478.183 хиљада динара, примарно услед значајног пораста финансијских расхода по основу закупа имовине ЈП Србијагас.

Позиција	Износ (хиљ. дин.)
Пословни добитак	1.906.436
ЕБИТДА	4.258.763
Финансијски губитак	(478.183)
Остали добитак	21.165
Нето губитак пословања које се обуставља	(7.883)
Порески расходи периода	(227.205)
Одложени порески приход периода	4.551
НЕТО ДОБИТАК	1.218.881

ТАБЕЛА 22 - СТРУКТУРА РЕЗУЛТАТА ТРАНСПОРТГАС СРБИЈА НА ДАН 31.12.2024. (У ХИЉАДАМА ДИНАРА)

Пословни приходи

Анализом пословног биланса Транспортгаса за период јануар–децембар 2024. године може се установити да је предузеће остварило пословне приходе у укупном износу од 9.416.688 хиљада динара, уз пословне расходе у укупном износу од 7.510.252 хиљада динара, из чега проистиче пословни добитак у износу од 1.906.436 хиљада динара. Ови резултати примарно су последица успешно реализованих услуга транспорта природног гаса на домаћем и иностраном тржишту.

Укупни пословни приходи остварени у износу од 9.416.688 хиљада динара за 15,1% су нижи у односу на планиране вредности, али за 5,5% превазилазе остварење претходне, 2023. године. Доминантни генератор прихода остаје услуга транспорта природног гаса, а у структури прихода евидентно је да је раст у односу на претходну годину пре свега резултат повећања прихода од баланских активности (за 4,8%), примарно захваљујући вишим ценама природног гаса на тржишту, док су приходи од продаје услуге транспорта задржани на нивоу реализације из 2023. године.

Врста прихода	Износ (хиљ. дин.)	Удео (%)
Приходи од продаје робе (балансирање)	2.778.880	29,5%
Приходи од услуга транспорта – домаће тржиште	5.433.161	57,7%
Приходи од услуга транспорта – инострано тржиште	909.384	9,7%
Приходи од усклађивања вредности (МСФИ 16)	295.263	3,1%
УКУПНО ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	9.416.688	100%

ТАБЕЛА 23 - СТРУКТУРА ПОСЛОВНИХ ПРИХОДА ТРАНСПОРТГАС СРБИЈА ЗА 2024. ГОДИНУ

Приходи од продаје робе, који представљају 29,5% укупних пословних прихода (2.778.880 хиљада динара), генерисани су искључиво кроз активности балансирања транспортног система, чиме се обезбеђује равнотежа између количина природног гаса убачених у систем и преузетих из система. Приходи од продаје производа и услуга, са уделом од 67,4% (укупно 6.342.545 хиљада динара), обухватају приходе остварене на домаћем тржишту (5.433.161 хиљада динара) и на иностраном тржишту (909.384 хиљада динара). Преостали удео од 3,1% чине приходи од усклађивања вредности имовине по МСФИ 16 у износу од 295.263 хиљада динара.

Пословни расходи

Пословни расходи у износу од 7.510.252 хиљада динара за 30,2% нижи су у поређењу са планираним вредностима, а на нивоу су остварења из 2023. године. Доминантне ставке у структури пословних расхода су трошкови амортизације обрачунате по МСФИ 16 на имовину ЈП Србијасгас коришћену у пословању, затим трошкови горива и енергије (посебно природни гас за надокнаду губитака у систему и сопствену потрошњу), трошкови производних услуга и зарада.

Транспортни гасоводни систем и остала некретнина, постројења и опрема налазе се у власништву ЈП Србијасгас Нови Сад, а Транспортгас их користи на основу Споразума о управљању транспортним системом природног гаса, планирању, финансирању и реализацији инвестиција и развоја транспортног система и закупу.

Врста расхода	Износ (хиљ. дин.)	Учешће (%)
Трошкови материјала и енергије	816.638	16,%
трошкови горива и енергије	803.858	—
трошкови осталог материјала	7.704	—
Трошкови зарада, накнада и личних расхода	521.288	10,4%
Трошкови производних услуга	478.177	9,6%
Трошкови амортизације	2.812.013	56,2%
Трошкови резервисања	61.647	1,2%
Нематеријални трошкови	310.743	6,2%
УКУПНО ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	5.000.506	100%

ТАБЕЛА 24 - СТРУКТУРА ПОСЛОВНИХ РАСХОДА ТРАНСПОРТГАС СРБИЈА ЗА 2024. ГОДИНУ

Трошкови материјала и енергије износе 816.638 хиљада динара, и бележе раст и у односу на планиране вредности и у односу на 2023. годину. У оквиру ових трошкова доминантно учешће имају трошкови горива и енергије (98,4%), тј. трошкови природног гаса за надокнаду губитака у транспортном систему и за сопствену потрошњу (грејање и рад компресора). Раст у односу на претходну годину последица је повећаних испуштања природног гаса из система приликом одржавања гасоводне инфраструктуре — замена вентила, славина и актуатора — као и услед операција чишћења и сушења при пробном раду гасовода МГ-10.

Трошкови зарада, накнада и осталих личних расхода износе 521.288 хиљада динара, и за 13,9% нижи су у односу на планиране, али за 16,3% превазилазе реализацију из 2023. године. Раст у односу на претходну годину примарно је последица повећања основице зараде у 2024. години, уз пратећи ефекат раста на накнаде трошкова, накнаде зараде и остала лична примања. Трошкови зарада и накнада зарада са порезима и доприносима износе 441.825 хиљада динара, а остали лични расходи и накнаде 79.463 хиљада динара (укључујући накнаде члановима скупштине, ангажовање преко агенција, помоћ радницима, путне трошкове, јубиларне награде и отпремнине).

Трошкови производних услуга износе 478.177 хиљада динара, и за 22,8% нижи су у односу на план, а за 20,5% нижи у поређењу са остварењем у 2023. години. Нижа реализација резултат је значајно нижих трошкова закупа, иако је код осталих ставки ове групе забележен раст услед и већег обима услуга и виших тржишних цена. Трошкови амортизације износе 2.812.013 хиљада динара, и за 13,4% нижи су у односу на 2023. годину и за 21% испод планираних вредности. Снижење је резултат примене новог обрачуна по МСФИ 16 на период од 5 година, чиме је измењена расподела трошка на амортизациону и финансијску компоненту.

Нематеријални трошкови износе 310.743 хиљада динара, и за 28,4% нижи су у односу на план, али за 20,6% виши у поређењу са 2023. годином. Раст у односу на претходну годину понајвише је узрокован: вишим трошковима гаснохроматске анализе неопходне за вршење услуге транспорта, трошковима адвокатских услуга,

трошковима интелектуалних услуга (укључујући израду студије намешавања гаса), повећаним трошковима осигурања и вишом накнадом Агенцији за енергетику Републике Србије у 2024. години.

Финансијски приходи и расходи

У периоду јануар–децембар 2024. године Транспортгас је остварио финансијске приходе у укупном износу од 208.603 хиљада динара, на супрот финансијским расходима у износу од 686.786 хиљада динара. У подбилансу финансијских прихода и расхода остварен је негативан финансијски резултат у износу од 478.183 хиљада динара, при чему су на овакав исход у одлучујућој мери утицали остали финансијски расходи по основу обрачунатог закупа имовине ЈП Србијагас по МСФИ 16.

Финансијски приходи у укупном износу од 208.603 хиљада динара чине их две главне ставке. Приходи од камата у износу од 164.330 хиљада динара (78,8% укупних финансијских прихода) претежно се односе на ависта камате по текућим рачунима код Банке Интесе и АИК банке (113.962 хиљада динара) и на уговорене и затезне камате по потраживањима из ДПО обрачунате ЈП Србијагас (50.368 хиљада динара). Приходи од позитивних курсних разлика у износу од 44.273 хиљада динара (21,2% укупних финансијских прихода) претежно потичу од позитивних курсних разлика по новчаним средствима на девизним рачунима.

Финансијски расходи у укупном износу од 686.786 хиљада динара значајно су виши у поређењу и са остварењем у претходној години и са планираним вредностима, примарно због остали финансијских расхода по основу закупа имовине ЈП Србијагас у износу од 660.604 хиљада динара — последица примене МСФИ 16 на период од 5 година, уместо претходног краћег периода. Расходи негативних курсних разлика (20.967 хиљада динара, или 3% укупних финансијских расхода) односе се пре свега на флукуације девизног курса евра и долара, а расходи камата износе 5.215 хиљада динара.

Позиција	31.12.2023. (дин.)	31.12.2024. (дин.)
ПРИХОДИ ОД КАМАТА		
Камате по потраживањима из ДПО	251.128.460,35	50.368.062,52
Камате по текућим рачунима (динарски)	60.077.143,21	91.566.223,88
Камате по девизним рачунима	11.747.978,19	22.395.534,26
УКУПНО ПРИХОДИ ОД КАМАТА	322.953.581,75	164.329.820,66
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ		
По потраживањима и обавезама	53.036,71	147.456,16
По новчаним средствима	12.281.122,78	44.125.300,20
УКУПНО ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	12.334.159,49	44.272.756,36

ТАБЕЛА 25 - ДЕТАЉНИ ПРЕГЛЕД ФИНАНСИЈСКИХ ПРИХОДА ТРАНСПОРТГАС СРБИЈА (У ДИНАРИМА)

Позиција	31.12.2023. (дин.)	31.12.2024. (дин.)
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ		
По обавезама и потраживањима	64.773,37	65.408,16
По новчаним средствима	29.784.646,61	20.901.398,82
УКУПНО НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	29.849.419,98	20.966.806,98
ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (МСФИ 16 закуп)	158.888.725,00	660.603.941,70
УКУПНО ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	158.888.725,00	660.603.941,70
РАСХОДИ КАМАТА		
Расходи уговорених и затезних камата из ДПО	15.111,07	233.280,60
ПБ Расходи камата по обавезама за порезе, доприносе и друге дажбине	2.390.767,25	4.981.523,81
УКУПНО РАСХОДИ КАМАТА	2.405.878,32	5.214.804,41

ТАБЕЛА 26 - ДЕТАЉНИ ПРЕГЛЕД ФИНАНСИЈСКИХ РАСХОДА ТРАНСПОРТГАС СРБИЈА (У ДИНАРИМА)

Остали приходи и расходи

У оквиру осталих прихода и расхода, укључујући ефекте усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха, Транспортгас је у 2024. години остварио укупне остале приходе у износу од 36.658 хиљада динара, а укупне остале расходе у износу од 15.493 хиљада динара. Нето ефекат ових ставки резултирао је добитком у износу од 21.165 хиљада динара.

Међу осталим приходима, највећи износ односи се на приходе од вишкова природног гаса у транспортном систему (10.170 хиљада динара) и на приходе по основу наплаћених исправљених потраживања од ЈП Србијагас Нови Сад (10.007 хиљада динара). Остали расходи у претежном делу (15.316 хиљада динара) представљају расходе по основу обезвређења потраживања од ЈП Србијагас Нови Сад.

Важно је напоменути да је добитак у подбилансу осталих прихода и расхода у 2024. години значајно нижи у поређењу са претходном годином, јер је 2023. годину обележила наплата изузетно великог износа исправљених потраживања од ЈП Србијагас у износу од 936.465 хиљада динара — ванредни приход који се у 2024. години није поновио у упоредивом обиму.

Резултат пословања

Консолидованим сагледавањем пословних, финансијских и осталих прихода и расхода, Транспортгас је у периоду јануар–децембар 2024. године остварио добитак из редовног пословања пре опорезивања у износу

од 1.449.418 хиљада динара. Корекцијом за нето губитак из пословања које се обуставља — ефекте промена рачуноводствене политике и исправке грешака из ранијих периода у износу од 7.883 хиљада динара — добитак пре опорезивања коригованог износа износи 1.441.535 хиљада динара.

Нето губитак пословања које се обуставља у износу од 7.883 хиљада динара представља нето ефекат прихода и расхода по основу исправке грешака из ранијих година, насталих евидентирањем документације пристигле у текућој години, а која се односи на претходни пословни период.

Порески расход периода обрачунат по Закону о порезу на добит правних лица износи 227.205 хиљада динара. Одложени порески приход периода, по основу привремених разлика признатих у складу са MRS 12, износи 4.551 хиљаду динара. Резултат свих наведених ставки је нето добитак у износу од 1.218.881 хиљаде динара, остварен у периоду 1. јануар – 31. децембар 2024. године.

Индикатори пословања

Анализа финансијских показатеља Транспортгас Србија д.о.о. за период јануар–децембар 2024. године извршена је на основу података из Биланса стања и Биланса успеха друштва за наведени период. Рацио показатељи за 2024. годину дају свеобухватан увид у финансијску снагу, профитабилност и ликвидност предузећа.

Индикатор	Јединица / скала	Реализација 31.12.2024.
Укупан капитал	хиљ. дин.	5.514.094
Укупна имовина	хиљ. дин.	19.003.751
Пословни приходи	хиљ. дин.	9.416.688
Пословни расходи	хиљ. дин.	7.510.252
Пословни резултат	хиљ. дин.	1.906.436
Нето резултат (нето добитак)	хиљ. дин.	1.218.881
Број запослених (31.12.2024.)	лица	228
Просечна нето зарада	дин.	105.064
ЕБИТДА	хиљ. дин.	4.258.763
ROA (принос на имовину)	–	6,4
ROE (принос на капитал)	–	22,1
Оперативни новчани ток	хиљ. дин.	4.236.385

Индикатор	Јединица / скала	Реализација 31.12.2024.
Дуг / капитал	–	244,6
Коефицијент ликвидности	–	200,0
Трошак зарада у пословним приходима	%	5,5

ТАБЕЛА 27 – ИНДИКАТОРИ ПОСЛОВАЊА

ЕБИТДА (добитак пре камата, пореза, амортизације и депрецијације) у износу од 4.258.763 хиљада динара представља један од најважнијих показатеља оперативне рентабилности предузећа, будући да елиминише ефекте рачуноводствених политика и начина финансирања, омогућавајући поређење са другим привредним субјектима у делатности. ROA (стопа приноса на укупну имовину) у износу од 6,4% указује на задовољавајући ниво ефикасности управљања имовином, док ROE (стопа приноса на капитал) у износу од 22,1% говори о значајном приносу на уложени капитал власника.

Оперативни новчани ток у износу од 4.236.385 хиљада динара позитиван је, указујући да предузеће успешно генерише готовинске приливе из пословних активности, чиме је обезбеђена подлога за сервисирање обавеза и финансирање развојних активности. Коефицијент ликвидности у износу од 200,0 показује да предузеће располаже са двоструко већим обртним средствима у поређењу са краткорочним обавезама, чиме је обезбеђен висок степен способности измиривања доспелих краткорочних обавеза. Однос дуга и капитала у износу од 244,6% одражава структуру финансирања предузећа у условима примене МСФИ 16, при чему велики удео дуга потиче управо из обавеза по закупу имовине ЈП Србијагас. Трошкови зарада у пословним приходима износе 5,5%, што указује на релативно низак удео трошкова рада у укупном обиму пословних прихода.

Запослени, зараде и накнаде

На дан 31. децембра 2024. године у привредном друштву Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад укупно 228 лица поседује закључен уговор о раду, при чему треба напоменути да 1 лице са уговором на неодређено време ступа на рад у јануару 2025. године. Од укупног броја запослених, 227 лица ангажовано је на неодређено радно време, а 1 лице на одређено радно време.

Категорија	Стање 31.12.2023.	Планирано 31.12.2024.	Стање 31.12.2024.	Инд. 24/23 (%)	Инд. 24/пл. (%)
Неодређено време	222	240	227	102,3	94,6
Одређено време	1	1	1	100,0	100,0
УКУПНО	223	241	228	102,2	94,6

Напомена: У број запослених на дан 31. 12. 2024. укључено је и 1 лице које је закључило уговор на неодређено време, а ступа на рад у јануару 2025. године.

ТАБЕЛА 28 – КРЕТАЊЕ БРОЈА ЗАПОСЛЕНИХ У 2023. И 2024. ГОДИНИ

Број запослених на крају 2024. године за 5 запослених је виши у поређењу са стањем на крају 2023. године, као резултат нето ефекта прилива и одлива радне снаге током посматраног периода. У односу на планом предвиђени број запослених, реализација је за 13 запослених нижа, пре свега услед мањег пријема нових радника у комбинацији са нешто вишим одливом запослених у односу на планске претпоставке.

У току 2024. године Друштво је напустило 13 запослених, и то: 6 радника са високом стручном спремом, 6 радника са средњом стручном спремом и 1 неквалификовани радник. Разлози одласка обухватају одлазак у пензију (9 лица) и остале разлоге (4 лица). Истовремено, примљено је 18 нових запослених: 10 са високом стручном спремом, 1 са вишом и 7 са средњом стручном спремом. Поред тога, 1 запослени је добио отказ уговора о раду у септембру 2024. године, а враћен је на радно место у новембру 2024. године.

Посматрано по квалификационој структури, у Транспортгасу доминирају запослени са високом стручном спремом (50% укупног броја), следе запослени са средњом стручном спремом (33,8%), док је најмање заступљен полуквалификовани кадар (0,4%). Овакав профил кадровске структуре одговара специфичним техничким и стручним захтевима делатности транспорта и управљања транспортним системом природног гаса.

6.2.3. Активности ЈП Транспортгас

Укупне транспортоване количине природног гаса

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, укупне транспортоване количине природног гаса кроз транспортни систем, узимајући у обзир сопствену потрошњу система, износиле су **34.117.315.859 kWh**. Овај резултат је практично на истом нивоу као у претходној, 2023. години, када је транспортовано **34.086.314.454 kWh**, са незнатним порастом од свега 0,1%. Овакав резултат сведочи о стабилности транспортног система и конзистентности у обезбеђивању потребних количина гаса свим корисницима.

Када је реч о поређењу са планираним вредностима, реализовани транспорт је био **8,6% нижи у односу на пословни план**. Ово одступање је примарно последица смањеног обима транспорта за корисника ЈП Србијагас (транспорт за крајње купце) као и за корисника НИС. Важно је нагласити да се планиране и остварене вредности током летне сезоне (мај–август) приближно поклапају, при чему су одступања занемарљива. Насупрот томе, у грејној сезони (септембар–април) одступања могу достићи и до 30%, имајући у виду да реализација транспорта директно зависи од тренутних временских прилика и промена у обрасцима потрошње неравномерних потрошача, попут топлана и домаћинстава у оквиру широке потрошње.

Детаљни преглед транспортованих количина по корисницима

У табели испод дат је свеобухватан приказ свих транспортованих количина природног гаса у периоду 01.01.–31.12.2024. године, са упоредним подацима за претходну годину, планираним вредностима и израчунатим индексима:

Рб.	Позиција	Јед.	Остварено 01.01.– 31.12.2023.	ПП 01.01.– 31.12.2024.	Остварено 01.01.– 31.12.2024.	Индекс 2024/2023 (%)	Индекс 2024/ПП (%)
1.	Транспортоване количине природног гаса (без губитка и без транзита)	kWh	31.774.113.239	34.697.614.712	31.846.261.503	100,2	91,8
1.1.	За произвођача природног гаса – НИС	kWh	3.543.257.395	4.104.036.055	3.099.738.566	87,5	75,5
1.1.1.	Произвођачи гаса – директни излаз са ТС	kWh	3.445.681.040	3.807.169.063	3.001.349.277	87,1	78,8
1.1.2.	Произвођачи гаса – транспорт и дистрибуција	kWh	97.576.355	296.866.992	98.389.289	100,8	33,1
1.2.	За ЈП „Србијагас“ – Снабдевач	kWh	25.725.688.055	28.303.378.657	26.152.165.039	101,7	92,4
1.2.1.	За крајње купце ЈП „Србијагас“	kWh	7.892.456.505	11.310.996.238	7.213.816.514	91,4	63,8
1.2.2.	За ТС Југоросгас	kWh	934.482.900	1.003.753.526	1.461.657.644	156,5	145,6
1.2.3.	За дистрибутивне системе	kWh	15.729.913.747	14.597.780.170	16.535.345.751	105,2	113,3
1.2.4.	За кориснике на интерконектору	kWh	569.382	412.786	302.352	53,1	73,3
1.2.5.	За произвођача – НИС од Србијагас-а	kWh	1.168.265.521	1.390.435.937	941.042.778	80,6	67,7
1.3.	У ПСГ за ЈП „Србијагас“ – комерцијалне залихе	kWh	1.112.868.988	2.257.200.000	375.051.708	33,7	16,6
1.4.	У ПСГ Банатски Двор – остали корисници	kWh	1.363.407.969	0	2.194.930.623	161,0	–
1.5.	Сопствена потрошња на ТС	kWh	28.890.832	24.375.567	24.375.567	84,4	100,0
2.	Количине за транзит кроз Србију – ГПЕ	kWh	2.312.201.215	2.652.000.000	2.271.054.356	98,2	85,6
3.	Укупно	kWh	34.086.314.454	37.349.614.712	34.117.315.859	100,1	91,4

ТАБЕЛА 29 - ПРЕГЛЕД ТРАНСПОРТОВАНИХ КОЛИЧИНА ПРИРОДНОГ ГАСА

Почев од јануара 2024. године, у транспортни систем уведени су нови улазни и излазни прикључни правци. У погледу нових улаза, успостављен је прекогранични улаз на граничном прелазу Србија/Бугарска, као и улаз из другог транспортног система у земљи. Поред тога, формиран је и нови излаз из транспортног система у виду излаза у други домаћи транспортни систем. Наведени прикључни правци представљају значајно унапређење топологије транспортне мреже и доприносе повећању флексибилности у управљању гасним токовима.

Транспорт за потребе ЈП „Србијагас” – Снабдевач

Највећи удео у укупном транспорту, чак **76,7% од укупно транспортованих количина**, односи се на ЈП „Србијагас” у својству снабдевача. У наведеном периоду, за потребе овог корисника транспортовано је **26.152.165.039 kWh** природног гаса, при чему је индекс у односу на претходну годину износио 101,7%, тј. остварен је благи раст транспорта.

Посматрано по структури унутар овог корисника, далеко највећи обим транспорта реализован је за дистрибутивне системе – укупно **16.535.345.751 kWh** (индекс 105,2% у односу на 2023). За потребе другог транспортног система – „Југоросгас” – транспортовано је **1.461.657.644 kWh**, чиме је остварен значајан раст у односу на претходну годину (индекс 156,5%), а у складу с порастом потражње из овог система.

Са друге стране, транспорт за крајње купце ЈП „Србијагас” на излазу из транспортног система износио је 7.213.816.514 kWh и бележи пад у односу на претходну годину (индекс 91,4%), као и значајно одступање у односу на план (индекс 63,8%). Ово одступање је у складу са раније описаним утицајем временских услова на потрошњу у грејној сезони.

У подземно складиште гаса (ПСГ) Банатски Двор, за потребе ЈП „Србијагас” у сврху формирања комерцијалних залиха гаса, утиснуто је свега **375.051.708 kWh**, што је знатно испод плана (индекс 16,6%) и значајно мање него у 2023. години (индекс 33,7%). Ова чињеница указује на измењену стратегију складиштења или промену у оперативним потребама у посматраном периоду.

Транспорт за потребе НИС – Произвођач природног гаса

За потребе Националног индустријско-сировинског предузећа НИС, као произвођача природног гаса и корисника транспортног система, у 2024. години транспортовано је укупно **3.099.738.566 kWh** природног гаса, с индексом остварења у односу на претходну годину од 87,5%. Овај обим транспорта обухвата директне излазе са транспортног система (3.001.349.277 kWh) и транспорт са коришћењем услуга дистрибуције (98.389.289 kWh).

Транспорт за потребе Гаспром Експорт – Транзит

Транзитне количине природног гаса кроз Републику Србију за потребе Гаспром Експорт (ГПЕ) износиле су **2.271.054.356 kWh**. У поређењу с претходном годином, индекс остварења је 98,2%, а у односу на план – 85,6%. Иако бележи благи пад, транзит и даље представља значајан сегмент укупног обима транспорта.

Транспорт за потребе ПСГ Банатски Двор – Остали корисници

Транспорт за потребе утискивања природног гаса у ПСГ Банатски Двор за рачун осталих корисника износио је **2.194.930.623 kWh**, и представља видљив пораст у односу на претходну годину (индекс 161,0%). Повећање обима у овом сегменту директна је последица чињенице да се НИС током 2024. године **по први пут** јавља као

корисник услуге транспорта за утискивање/производњу природног гаса у/из ПСГ Банатски Двор, чиме је значајно увећан укупни обим транспорта за ову намену.

Сопствена потрошња транспортног система

Сопствена потрошња природног гаса у оквиру транспортног система у 2024. години износила је **24.375.567 kWh**, при чему је реализација у потпуности у складу са планираним вредностима (индекс 100,0%). У поређењу с 2023. годином, остварен је пад од 15,6%, чиме се потврђује постепено унапређење енергетске ефикасности у управљању транспортним системом.

Цене за приступ и коришћење система за транспорт природног гаса

Цена приступа систему за транспорт природног гаса представља регулисану цену, која се утврђује и примењује у складу са тарифама дефинисаним у **Методологији за одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса**. Ову методологију доноси Агенција за енергетику Републике Србије (АЕРС), а релевантна правна основа обухвата бројне измене и допуне објављене у Службеном гласнику Републике Србије: бр. 93/12, 123/12, 5/14, 116/14, 30/15, 62/16, 111/17, 4/19, 78/22, 130/22 и 70/24.

У складу са Одлуком АЕРС о изменама и допунама Методологије (Сл. гласник РС бр. 78/22), цене су исказане у јединицама дин/kWh. На основу тога, Скупштина „Транспортгас Србија“ д.о.о. донела је **15. јула 2022. године** Одлуку о цени приступа систему за транспорт природног гаса. Сагласност на наведену Одлуку дао је АЕРС, а цене су у примени почев од **1. октобра 2022. године** и наставиле су да важе у целокупном периоду 2024. године.

Тарифни систем структуриран је у неколико нивоа: годишња тарифа за капацитет, месечна тарифа за капацитет, дневна тарифа за капацитет, као и тарифа за енергент. У оквиру сваког нивоа разликују се непрекидни, прекидни и повратни капацитет. Табела испод приказује збирне годишње тарифне ставке за капацитет, важеће од 1. октобра 2022. године, као и тарифе за енергент:

Тип капацитета	Непрекидни капацитет (дин/kWh/дан)	Прекидни капацитет (дин/kWh/дан)	Повратни капацитет (дин/kWh/дан)
Улазни капацитет из ТС	13,303	13,303	2,661
Улазни капацитет – производња	17,548	17,548	3,510
Улазни капацитет – складиште	10,661	10,661	2,133
Излазни капацитет – домаћа потрошња	7,619	7,619	1,523
Излазни капацитет – интерконектор	28,853	28,853	5,771

ТАБЕЛА 30 - ПРЕГЛЕД ГОДИШЊИХ ТАРИФНИХ СТАВКИ

Тип капацитета	Непрекидни капацитет (дин/kWh/дан)	Прекидни капацитет (дин/kWh/дан)	Повратни капацитет (дин/kWh/дан)
Улазни капацитет из ТС			
јануар, фебруар, децембар	4,257	4,257	0,852
март, новембар	3,193	3,193	0,638
април, октобар	2,129	2,129	0,426
мај, јун, јул, август, септембар	1,064	1,064	0,212
Улазни капацитет – производња			
јануар, фебруар, децембар	5,615	5,615	1,123
март, новембар	4,212	4,212	0,842
април, октобар	2,808	2,808	0,561
мај, јун, јул, август, септембар	1,404	1,404	0,281
Улазни капацитет – складиште			
јануар, фебруар, децембар	3,411	3,411	0,682
март, новембар	2,558	2,558	0,512
април, октобар	1,706	1,706	0,341
мај, јун, јул, август, септембар	0,853	0,853	0,171
Излазни капацитет – домаћа потрошња			
јануар, фебруар, децембар	2,438	2,438	0,487
март, новембар	1,828	1,828	0,365
април, октобар	1,219	1,219	0,244
мај, јун, јул, август, септембар	0,609	0,609	0,122
Излазни капацитет – интерконектор			
јануар, фебруар, децембар	9,233	9,233	1,847
март, новембар	6,925	6,925	1,385
април, октобар	4,617	4,617	0,923
мај, јун, јул, август, септембар	2,308	2,308	0,462

ТАБЕЛА 31 - ПРЕГЛЕД МЕСЕЧНИХ ТАРИФНИХ СТАВКИ

Тип капацитета	Непрекидни капацитет (дин/kWh/дан)	Прекидни капацитет (дин/kWh/дан)	Повратни капацитет (дин/kWh/дан)
Улазни капацитет из ТС			
јануар, фебруар, децембар	0,266	0,266	0,054
март, новембар	0,200	0,200	0,040
април, октобар	0,133	0,133	0,026
мај, јун, јул, август, септембар	0,066	0,066	0,014
Улазни капацитет – производња			
јануар, фебруар, децембар	0,351	0,351	0,070
март, новембар	0,263	0,263	0,053
април, октобар	0,175	0,175	0,035
мај, јун, јул, август, септембар	0,088	0,088	0,018
Улазни капацитет – складиште			
јануар, фебруар, децембар	0,213	0,213	0,043
март, новембар	0,160	0,160	0,032
април, октобар	0,106	0,106	0,021
мај, јун, јул, август, септембар	0,054	0,054	0,011
Излазни капацитет – домаћа потрошња			
јануар, фебруар, децембар	0,152	0,152	0,030
март, новембар	0,114	0,114	0,022
април, октобар	0,076	0,076	0,016
мај, јун, јул, август, септембар	0,038	0,038	0,008
Излазни капацитет – интерконектор			
јануар, фебруар, децембар	0,577	0,577	0,115
март, новембар	0,433	0,433	0,087
април, октобар	0,288	0,288	0,058
мај, јун, јул, август, септембар	0,144	0,144	0,029

ТАБЕЛА 32 - ПРЕГЛЕД ДНЕВНИХ ТАРИФНИХ СТАВКИ

Поред ових, коришћена је и тарифа од 0,044 дин/kWh за „домаћу потрошњу“, и 0,05 дин/kWh за „интерконектор“.

Планирани будући развој

Транспортгас Србија д.о.о. у статусу оператора транспортног система (ОТС) обавља делатност од општег интереса Републике Србије и реализује обавезе из Енергетског биланса и Стратегије развоја енергетике на начелима транспарентности и друштвене одговорности. Планирање пословања и будућег развоја није само формална потреба, већ и законска обавеза предузећа које обавља делатност од општег интереса, јер јасна стратешка опредељења представљају основ за доношење поузданих инвестиционих одлука и управљање ризицима пословања.

Транспортгас транспортује природни гас до великих индустријских потрошача и дистрибутера природног гаса прикључених на транспортни систем, при чему годишњи обим транспорта прелази 3 милијарде m³. Даљински

надзор транспортног система обавља се путем савременог рачунарског система SCADA, који обезбеђује непрекидан увид у критичне параметре на кључним тачкама система. Активирањем новог улаза ИП Србија од јануара 2021. године, а затим и интерконектора Бугарска–Србија у 2024. години, укупан технички капацитет улаза у транспортни систем достигао је 32,29 милиона Sm³/дан.

Просторни развој и планирање транспортног система

При просторном планирању нових и реконструкцији постојећих објеката на транспортном систему, ОТС примењује систематичан приступ заснован на три кључна критеријума. Критеријум економичности подразумева свеобухватну анализу трошкова и прихода уз основне финансијске показатеље успешности инвестиције. Критеријум функционалности обухвата оптимално планирање капацитета, технолошко пројектовање и дугорочне потребе. Критеријум заштите узима у обзир утицај на животну средину у свим компонентама — атмосферску, геосферску, хидросферску и биосферску — као и прихватљивост у локалном контексту.

Планови развоја транспортног система усклађени су са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2040. године са пројекцијама до 2050. године. Основни циљ Плана развоја за период 2025–2034. јесте обезбеђивање инвестиционог програма усмереног на повећање сигурности испоруке и проширење гасоводне мреже, укључујући изградњу интерконектора са транспортним системима суседних земаља. Стратегија у области природног гаса дефинише три стратешка циља: обезбеђење сигурног снабдевања домаћег тржишта, успостављање домаћег и регионалног тржишта природним гасом, и диверсификација извора и праваца снабдевања.

Пројекције потражње за транспортом 2025–2034.

Процена количина природног гаса за транспорт ОДС израђена је на основу анкете спроведене у фебруару 2024. године (достављено 84% одговора), Стратегије развоја енергетике и анализе историјских података за период 2019–2023, у ком је забележен просечни годишњи раст транспортованих количина за ОДС по стопи од 4,75%. На основу свих расположивих информација процењује се да ће у периоду 2025–2034. доћи до раста транспортованих количина за потребе ОДС по просечној годишњој стопи од 1,84%. Анкете ОДС-а указале су на потребу за повећањем капацитета на излазима ГМРС Лозница, ГМРС Бежанија, ГМРС Авала, ГМРС Церак и ГМРС Нови Сад.

Анализа транспортованих количина за крајње купце — са посебним освртом на термоелектране-топлате (ТЕ-ТО) — вршена је на основу анкете из фебруара 2024, историјских података и Стратегије развоја енергетике. Подаци анкете указују на веће потребе постојећих ТЕ-ТО у 2025. у поређењу са 2023. годином, уз очекивани благи пад у 2026–2027. Стратегија развоја енергетике предвиђа шире коришћење природног гаса у комбинованој производњи у индустрији, јавном и комерцијалном сектору, а ТЕ-ТО при Рафинерији у Панчеву представља прво постројење са комбинованим циклусом у Србији — прва фаза изградње завршена 2021, а друга фаза планирана за 2026. (укупни капацитет 200 MW). Просечни годишњи пораст транспортованих количина за ТЕ-ТО у периоду 2025–2034. процењује се на 0,59%, а за крајње купце без ТЕ-ТО у периоду 2025–2034. на 5,72% (уз напомену да се значајан скок очекује у 2025. услед наставка рада МСК Кикинда), односно 0,64% годишње у периоду након 2025.

Процена количина за потребе ОТС Југоросгас-Transport д.о.о. израђена је на основу анкете из фебруара 2024. и Плана развоја транспортног система тог оператора. Просечни годишњи пораст транспортованих количина за ОТС Југоросгас-Transport у периоду 2025–2034. процењује се на 4,19%. Пуштањем у пробни рад Интерконектора

Ниш–Димитровград омогућен је нови правац снабдевања гасом, који ће позитивно утицати и на обим транспорта кроз систем ОТС Југоросгас-Transport.

Развојни пројекти и интерконекија

Стратегија развоја предвиђа изградњу транспортне инфраструктуре у западној (Ваљево, Лозница), југозападној (Нови Пазар, Пријепоље, Нова Варош, Прибој), јужној (Врање) и источној Србији (Бор, Зајечар, Пирот, Прахово, Књажевац), чиме би се омогућило снабдевање индустријских и других потрошача у тим регионима. У циљу диверсификације правца снабдевања, предвиђена је изградња нових интерконектора са Румунијом, Хрватском, Северном Македонијом и Босном и Херцеговином (на локацији Мачвански Прњавор, у вези са историјски евидентираном засићеношћу капацитета гасовода Батајница–Зворник).

Посебан значај имају планиране интерконекије које би Србији омогућиле приступ природном гасу из гасовода БРУА (Бугарска, Румунија, Мађарска, Аустрија), Транс-анадолијског гасовода (TANAP), Транс-јадранског гасовода (TAP), са ЛНГ терминала у Грчкој и Хрватској, као и из Румуније. С обзиром да снабдевање из различитих извора (Русија, Азербејџан, ЛНГ терминали итд.) неминовно доводи до присуства природних гасова различитих физичких, хемијских и термодинамичких карактеристика у гасоводној мрежи, Стратегија предвиђа и изградњу постројења за рафинацију и намешавање природног гаса, као и проширење капацитета подземног складишта гаса Банатски Двор и изградњу новог подземног складишта гаса Итебеј.

Напомена: Гасни интерконектор Србија–Бугарска – магистрални гасовод МГ-10 Ниш–Димитровград (граница са Бугарском), изграђен је и оперативан кроз пробни рад од децембра 2023. до децембра 2024. Очекује се добијање употребне дозволе за овај гасовод током 2025. године. Интерконекија са Црном Гором (Ниш–Дољевац–Приштина–граница са Републиком) и даље је на нивоу развојног пројекта.

7. Активности Комисије

7.1. Седнице Комисије

У току 2024. године, Републичка комисија за енергетске мреже је одржала је укупно десет седница и донела 38 одлука које се тичу рада и пословања два правна субјекта за које је Републичка комисија надлежна.

7.2. Регулаторне активности Комисије

Учествовала је у раду парламентарног тела које је разматрало извештај Европске енергетске заједнице, као и у раду одбора за Одбор за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику Народне скупштине Републике Србије.

7.3. Остале активности Комисије

Предузете су активности на обезбеђењу пословног простора за потребе рада Комисије.

Отпочет је рад на изради веб сајта Комисије, како би се рад учинио што транспарентнијим.

8. Извештај о финансијском пословању

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2024. ГОДИНУ

Републичка комисија за енергетске мреже

УКУПНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

- Почетне апропријације-укупан износ на 05.04.2024: 39,922,000.00 динара;
- Текуће апропријације-укупан износ на 31.12.2024: 39,922,000.00 динара;
- Измене апропријације: -
- Укупно расположиво на 31.12.2024: 16,381,504.46 динара;
- Укупно реализовано на 31.12.2024: 23,540,495.54 динара; и
- Неутрошена средства на дан 31.12.2024: 16,381,504.46 динара.

СТРУКТУРА ПОТРОШЊЕ:

- Економска класификација 421-515 — Дискрециони трошкови: 7,097,952.85 динара; и
- Економска класификација 411-415 — Лична примања: 16,442,542.69 динара.

ЗАКЉУЧАК:

Средства су коришћена у складу са законом и планираном наменом.

Изв. фин.	Функција	Програм	Економска класификација	Иницијална апр.	Текућа апр.	Извршено	% извршења	
			Плате, додаци и накнаде запослених	411000	21.049.000	21.049.000	13.884.774	66%
			Социјални доприноси терет послодавца	на 412000	3.171.000	3.171.000	2.436.036	77%
			Накнаде природе	у 413000	100.000	100.000	24.000	24%
			Социјална давања запосленима	414000	100.000	100.000	0	0%
			Накнаде трошкова запослене	за 415000	400.000	400.000	97.733	24%
			Награде запосленима и остали посебни расходи	416000	1.000	1.000	0	0%
01	430	0501	Стални трошкови	421000	2.500.000	2.500.000	1.537.307	61%
			Трошкови путовања	422000	3.000.000	3.000.000	358.280	12%
			Услуге уговору	по 423000	3.500.000	3.500.000	2.786.048	80%
			Специјализоване услуге	424000	1.000	1.000	0	0%
			Текуће поправке и одржавање	425000	2.000.000	2.000.000	0	0%
			Материјал	426000	1.000.000	1.000.000	508.004	51%
			Порези, обавезне таксе, казне и пенали	482000	100.000	100.000	10.470	10%
			Машине и опрема	и 512000	2.000.000	2.000.000	1.897.844	95%
			Нематеријална имовина	515000	1.000.000	1.000.000	0	0%
			Укупно:		39.922.000	39.922.000	23.540.496	59%

ТАБЕЛА 33 – ДЕТАЉАН ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕЊА ПО СТАВКАМА, СА ПРОЦЕНТОМ ИЗВРШЕЊА